(อม.๓๓) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

โจทก์

ระหว่าง

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่ ๑
นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล ที่ ๒
นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ ที่ ๓
บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ที่ ๔
บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) ที่ ๕
นายระวิ โหลทอง ที่ ๖

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

โจทก์ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ ในการบริหารราชการแผ่นดินร่วมกับรัฐมนตรีอื่น กำกับทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน และมีอำนาจ อนุมัติเห็นชอบกรณีส่วนราชการขอใช้เงินงบกลาง วงเงินเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินร่วมกับรัฐมนตรีอื่น และมีอำนาจสั่ง อนุญาต หรืออนุมัติให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในส่วนสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการหรือดำเนินการใด ๆ ได้ในฐานะผู้บังคับบัญชา หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แทนนายกรัฐมนตรี โดยจำเลยที่ 🔊 มีอำนาจอนุมัติให้สั่งจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๖ จำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ ในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของรัฐบาล เสนอความเห็นเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จึงมีฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และเป็นคู่สัญญากับสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้รับจ้าง จัดโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ (โครงการ Roadshow) จำเลยที่ ๖ เป็นกรรมการผู้จัดการจำเลยที่ ๕ เมื่อระหว่างปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อีกทั้งละเว้นการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาจัดจ้างโครงการ Roadshow อย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยมีจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นผู้ช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ก่อน หรือขณะกระทำความผิดด้วยการตกลงร่วมกันในการเสนอราคา กล่าวคือ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของจำเลยที่ ๑ ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ข้อ ๓.๔ กำหนดนโยบายสำคัญ เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาระบบรางเพื่อขนส่งมวลชน และการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ

โดยพัฒนาระบบรถไฟทางคู่เชื่อมชานเมืองและหัวเมืองหลักในเส้นทางสำคัญ ศึกษาพัฒนารถไฟความเร็วสูง จากกรุงเทพมหานครไปยังภูมิภาค ต่อมาวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏว่าในการพิจารณาวาระที่ ๑ (ขั้นรับหลักการ) ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคฝ่ายค้านหลายรายต่างอภิปรายทักท้วง ว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ และจะดำเนินการยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ทั้งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงจำเลยที่ ๑ มีข้อเสนอแนะว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จำเลยที่ ๑ หาได้รับฟังไม่ แต่กลับสั่งการให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีไปจัดทำโครงการจัดนิทรรศการการสัมมนา และการโฆษณา ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ ให้แก่สาธารณชนทราบ ภายใต้ชื่อโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ โดยมีจำเลยที่ ๓ ในฐานะเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อไปภายใต้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จากนั้น เมื่อปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ เป็นประธานประชุมเตรียมการอย่างไม่เป็นทางการหลายครั้งที่ทำเนียบรัฐบาล ได้ข้อสรุปว่า เป็นการเกินขีดความสามารถของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงพิจารณาสรรหาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ ต่อมา นายฐากูร บุนปาน กรรมการผู้จัดการจำเลยที่ ๔ และ นายสรายุทธ มหวลีรัตน์ ตัวแทนของ จำเลยที่ ๕ ไปพบจำเลยที่ ๓ ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับการรับจัดทำโครงการ Roadshow ซึ่งขณะนั้น ยังไม่มีกระบวนการจัดจ้าง จำเลยที่ ๓ สั่งให้ นายฐากูร และ นายสรายุทธ ไปรวบรวมผลงาน ที่ผ่านมาเพื่อมาเสนอจำเลยที่ ๓ อีกครั้ง โดยให้ประสานข้อมูลและรายละเอียดโครงการกับทีมงานหน้าห้อง ของจำเลยที่ ๓ ซึ่งจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ดำเนินการตามที่จำเลยที่ ๓ สั่งการ ต่อมาจำเลยที่ ๓ ซึ่งรู้อยู่แล้วว่าขณะนั้น ยังไม่มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดจ้างตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่กลับปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยจำเลยที่ ๓ ตกลงให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำโครงการ Roadshow จำนวน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครสวรรค์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา และให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จัดทำรูปแบบงาน (Presentation) เสนอจำเลยที่ ๓ เพื่อนำไปเสนอต่อที่ประชุม จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จึงประชุมร่วมกันที่สำนักงาน ของจำเลยที่ ๔ อีกทั้งตกลงแบ่งงานระหว่างกันว่าแต่ละบริษัทจะรับจัดทำโครงการที่จังหวัดใด จากนั้น ร่วมกันจัดทำรูปแบบงาน (Presentation) ให้แก่ทีมงานหน้าห้องของจำเลยที่ ๓ ตรวจสอบแก้ไข การกระทำของจำเลยที่ ๓ จึงเป็นการกำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า เมื่อระหว่าง ต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ถึงกลางเดือนกันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันประชุม เตรียมความพร้อมดำเนินโครงการที่ทำเนียบรัฐบาล ร่วมกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ พร้อมหน่วยงาน ราชการต่าง ๆ ซึ่งจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ รู้อยู่แล้วว่าสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรียังไม่ได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนการจัดจ้าง แต่กลับร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นหน้าที่โดยมิชอบ โดยจำเลยที่ ๔ เป็นผู้นำเสนอ รูปแบบงาน (Presentation) ที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ร่วมกันจัดทำไว้ อันเป็นพฤติการณ์แสดงให้ปรากฏ แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดโครงการนี้แล้ว จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นประธานที่ประชุมได้สอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการจากจำเลยที่ ๔ และทักท้วง ถึงรูปแบบของงานที่นำมาเสนอ จากนั้น สั่งการให้จำเลยที่ ๔ ไปแก้ไขรูปแบบงานในหลายประเด็น โดยมิได้ทักท้วงถึงการรับดำเนินงานของจำเลยที่ ๔ ต่อมามีการประชุมครั้งที่สองจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เข้าร่วมประชุมด้วย อันเป็นการตกลงร่วมกันกับจำเลยที่ ๓ กำหนดตัวบุคคลใดให้เป็นผู้รับจ้างไว้ก่อนล่วงหน้า เป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ โดยหลังจากการประชุมครั้งที่สอง นายกรณินทร์ กาญจโนมัย ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๓ พาเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๔ ไปแนะนำตัว กับ นายพงษ์ศักดิ์ ศิริวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แล้วแจ้งว่า จำเลยที่ ๔ จะเข้ามาเป็นผู้รับจ้างจัดโครงการนี้ ต่อมาระหว่างกลางเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และเงินงบกลางอันเป็นงบประมาณแผ่นดิน โดยจำเลยที่ ๓ เรียก นายพงษ์ศักดิ์ ไปพบที่ห้องทำงานที่ทำเนียบรัฐบาล แล้วแจ้งว่าจะให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำโครงการ Roadshow รวมทั้งสิ้น ๑๒ จังหวัด จากนั้น สั่งการให้ นายพงษ์ศักดิ์

และเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตั้งเรื่องเพื่อเสนอขอใช้เงินงบกลาง จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินโครงการที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมา ตามที่กำหนดแผนดำเนินการช่วงต้นเดือน ถึงกลางเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ มาให้จำเลยที่ ๓ ลงนามโดยเร็ว จำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความ สำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด สบก.(กผง.) ๘๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๑ โดยผ่านจำเลยที่ ๒ ขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ พิจารณาแล้ว จึงลงนามผ่านเรื่องเสนอไปยังจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งระหว่างเสนอขออนุมัติเงินงบกลางนี้ จำเลยที่ ๔ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายจาก สำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้จัดทำโครงการ โดยจะมีการจัดงาน รวมทั้งสิ้น ๑๒ จังหวัด พร้อมกำหนดวันเวลาและสถานที่การจัดงานของแต่ละจังหวัด จึงขอความอนุเคราะห์ให้แต่ละจังหวัด อำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ขณะเดียวกัน สำนักโฆษกจัดทำบันทึกข้อความลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๓ เพื่ออนุมัติหลักการจัดจ้าง ทั้งนี้ จำเลยที่ ๑ ในฐานะนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจ อนุมัติงบกลางรายการดังกล่าว ย่อมต้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนหรือไม่ ทั้งยังต้องพิเคราะห์คำนึงด้วยว่า เป็นกรณีที่ต้องรีบดำเนินการเพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือไม่ ซึ่งจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มิอาจทราบได้อย่างชัดแจ้งเลยว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะตราออกมาบังคับใช้โดยสมบูรณ์ และชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จะต้องพึงตระหนักและระมัดระวังการใช้จ่าย เงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการนั้นอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ และประชาชน นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวไม่อยู่ในแผนงานหรือโครงการของสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ทั้งยังมีวัตถุประสงค์โครงการและพื้นที่ดำเนินการบางส่วนซ้ำซ้อน กับโครงการที่กระทรวงคมนาคมได้จัดทำแล้ว โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว เป็นอย่างดี เนื่องจากการดำเนินโครงการของกระทรวงคมนาคมเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่มีจำเลยที่ ๑ เป็นนายกรัฐมนตรี และจำเลยที่ ๒ เป็นรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น อีกทั้งจำเลยที่ ๑ เป็นประธานเปิดงานโครงการดังกล่าว โดยมีจำเลยที่ ๒ เข้าร่วมด้วย โครงการ Roadshow จึงมิใช่กรณีที่มีความจำเป็นหรือเร่งด่วน ทั้งไม่ปรากฏว่า

หากไม่ดำเนินการแล้วอาจจะเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่เข้าเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาอนุมัติ ให้ใช้เงินงบกลางได้ แต่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ กลับร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยจำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความ เสนอของบกลางต่อจำเลยที่ ๑ โดยมีจำเลยที่ ๒ พิจารณาแล้วลงนามผ่านเรื่องไปยังจำเลยที่ ๑ ต่อมาจำเลยที่ ๑ ใช้ดุลพินิจบิดผันสั่งอนุมัติงบกลางรายการดังกล่าว จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ Roadshow ที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ กระทำไปโดยมีเจตนาร่วมกันเพื่อให้มีการนำเงินงบกลาง มาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยวันแถลงข่าวโครงการ Roadshow เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ เป็นประธานแถลงข่าว มีเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้ประสานให้สื่อมวลชนมาร่วมงานแถลงข่าว และยังช่วยกันทำหน้าที่ลงทะเบียนสื่อมวลชน ซึ่งมาเสนอข่าวอีกด้วย อันเป็นพฤติการณ์แสดงแจ้งชัดว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้าง จัดโครงการ Roadshow เรียบร้อยแล้ว ทั้งที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดจ้างตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมาเมื่อระหว่างวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามขั้นตอนการจัดจ้าง โครงการ Roadshow จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมา โดยเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๔ มาพบ นายพงษ์ศักดิ์ ที่สำนักบริหารกลาง เพื่อติดต่อขอยื่นเอกสารข้อเสนอด้านราคาจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้มีอำนาจในการสั่งจ้างโดยวิธีพิเศษ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๖ ย่อมรู้ว่าโดยสภาพของโครงการ Roadshow ไม่เข้าเงื่อนไขในลักษณะเป็นงานที่ต้องกระทำ โดยเร่งด่วน หากล่าซ้าอาจจะเสียหายแก่ราชการได้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) อีกทั้งโครงการนี้มิได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบูรณาการ การประชาสัมพันธ์โครงการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศ ในการกำหนดรูปแบบ หรือแผนการประชาสัมพันธ์โครงการ ทั้งที่จำเลยที่ ๓ เป็นประธานกรรมการดังกล่าว แต่จำเลยที่ ๓ กลับลงนามบันทึกข้อความ สำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒

เพื่อขออนุมัติหลักการจัดโครงการ Roadshow ที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา ในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยวิธีพิเศษ และวันเดียวกันจำเลยที่ ๒ ใช้อำนาจอนุมัติหลักการ ตามบันทึกข้อความฉบับดังกล่าว อันเป็นการคัดเลือกผู้เสนอราคาโดยเจาะจงให้จำเลยที่ ๔ เป็นผู้ได้รับ การคัดเลือกในการเสนอราคา การกระทำของจำเลยที่ 🔊 และที่ ๓ เป็นการใช้ดุลพินิจและกระทำการ โดยไม่ชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ข้อ ๒๔ (๓) อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการจัดจ้างของสำนักนายกรัฐมนตรี โดยอาศัยขั้นตอน ของกระบวนการจัดจ้างให้เห็นว่าโครงการ Roadshow ได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนโดยเปิดโอกาส ให้มีการเชิญจำเลยที่ ๔ เข้ามาเป็นผู้เสนอราคาในโครงการ Roadshow ทั้งที่ไม่เป็นความจริง อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต จากนั้น วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โครงการ Roadshow ในส่วนพื้นที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมา และลงนามในบันทึกข้อความ สำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ วงเงินงบประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจำเลยที่ ๓ ได้พูดกับ นางสาวนัทรียา ทวีวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักโฆษก และ นางสาวปวีณา ปริวัฒนศักดิ์ ที่ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล ว่า รู้แล้วใช่มั้ยว่าจะมีงานโรดโชว์ จัดนิทรรศการ ให้ลองพิจารณาบริษัทมติชน ดุน่ะ ว่ามีศักยภาพเป็นผู้รับจ้างจัดงานหรือไม่ หลังจากนั้น นางสาวนัทรียา และ นางสาวปวีณา ได้รับแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ และกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ตามลำดับ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเชิญจำเลยที่ ๔ มาเสนอราคาที่สำนักบริหารกลาง นายพงษ์ศักดิ์ แจ้งให้ นางสาวปวีณา ทราบว่า จำเลยที่ ๓ สืบหาผู้รับจ้างแล้ว ให้เชิญจำเลยที่ ๔ มาเสนอราคา อันเป็นพฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๓ ได้ครอบงำสั่งการหรือจูงใจเพื่อให้คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ จำยอมต้องยอมรับการเสนอราคาของจำเลยที่ ๔ ตามที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันกำหนด ตัวผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้ามาตั้งแต่ต้น ทั้งนี้ จำเลยที่ ๔ ทราบเป็นอย่างดีว่าการที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันกำหนดตัวจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินกระบวนการจัดจ้าง ย่อมเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย แต่จำเลยที่ ๔ ก็เข้าทำการเสนอราคาเป็นเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เพื่อให้การจัดจ้างครั้งนี้เป็นผลสำเร็จ

การที่คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษพิจารณาอย่างเร่งรีบในวันเดียวตามที่จำเลยที่ ๓ สั่งการ แล้วเห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ ทั้งที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางยังประชุมเพื่อพิจารณากำหนดราคากลาง ไม่แล้วเสร็จ แต่เนื่องจากตามเอกสารขอบเขตงาน (TOR) และเอกสารข้อเสนอด้านราคาของจำเลยที่ ๔ จะต้องดำเนินการด้วยสื่อรถแห่ประชาสัมพันธ์วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงลงวันที่ย้อนหลังในบันทึกรายงาน คณะกรรมการกำหนดราคากลาง บันทึกรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และบันทึกเสนอขออนุมัติจัดจ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับจ้างจัดโครงการ เป็นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้ดูเสมือนว่าเป็นไปตามลำดับขั้นตอนการจัดจ้าง และการจัดทำราคากลาง ราคาอ้างอิงเกือบทั้งหมด ตรงกับข้อเสนอราคาของจำเลยที่ ๔ นอกจากนี้ มีการสืบราคาจากเว็บไซต์ข่าวสด เว็บไซต์มติชนออนไลน์ และเว็บไซต์ประชาชาติธุรกิจ ซึ่งเป็นบริษัทเครือเดียวกับจำเลยที่ ๔ อันเป็นการนำเฉพาะราคา ของจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวเท่านั้นมาคิดคำนวณเป็นราคากลาง จึงมิอาจนำมาใช้เป็นฐาน สำหรับเปรียบเทียบราคาที่ผู้เสนอราคาได้ยื่นเสนอไว้ จำเลยที่ ๓ ได้อนุมัติย้อนหลังวันเดียวกัน ให้ใช้ราคากลางในวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากนั้น คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษจัดทำบันทึกข้อความ รายงานผลการพิจารณาย้อนหลังลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๓ เพื่อพิจารณานำเสนอ ต่อจำเลยที่ ๒ อนุมัติเห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ โดยจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มีหน้าที่ในการจัดการเงิน งบประมาณแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สินของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กลับร่วมกันใช้อำนาจ ในตำแหน่งโดยทุจริต โดยจำเลยที่ ๓ เห็นชอบและลงนามในบันทึกข้อความ สำนักบริหารงานกลาง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ เพื่อขออนุมัติเห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้จัดทำ โครงการ Roadshow เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากนั้น จำเลยที่ ๒ อนุมัติย้อนหลัง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้จ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้จัดทำโครงการ Roadshow ในวงเงินดังกล่าว ตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม แต่กระทำไปเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่จำเลยที่ ๔ เข้าเป็นผู้รับจ้างจัดโครงการ Roadshow กับสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี จากนั้น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีลงนามในหนังสือสั่งจ้าง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๔ ดำเนินโครงการ Roadshow ในสองจังหวัดดังกล่าว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการเสียหายแก่รัฐและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ต่อมาเมื่อระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้น

การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ อนุมัติหลักการจัดจ้างโครงการ Roadshow ส่วนที่เหลืออีก ๑๐ จังหวัด วงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ ซึ่งจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ รู้อยู่แล้วว่า โครงการ Roadshow ไม่เข้าเงื่อนไขในลักษณะเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการได้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) แต่จำเลยที่ ๓ กลับลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ เพื่อขออนุมัติหลักการจัดโครงการดังกล่าวโดยวิธีพิเศษ ซึ่งจำเลยที่ ๒ อนุมัติในหลักการ ในวันเดียวกัน เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการจัดจ้างของ สำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้มีการเชิญจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้ามาเป็น ผู้เสนอราคาในโครงการ Roadshow อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ้วันเดียวกันจำเลยที่ ๓ ลงนามอนุมัติให้มีการจัดจ้างโครงการ Roadshow โดยวิธีพิเศษ พร้อมแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยแยกการดำเนินงานออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ จังหวัด ภายในวงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเชิญจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้มาเสนอราคา ปรากฏว่าจำเลยที่ ๖ มีหนังสือในนามจำเลยที่ ๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ต่อจำเลยที่ ๓ ขอยื่นเสนอราคาและเสนองานเพื่อรับจัดจ้างทำโครงการ Roadshow ซึ่งจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ทราบดีว่าการที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันกำหนดตัวจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า ก่อนดำเนินกระบวนจัดจ้างย่อมเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย แต่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงร่วมกัน และแบ่งงานที่จะรับจัดทำโครงการดังกล่าว บริษัทละ ๕ จังหวัด โดยจำเลยที่ ๔ จะยื่นเสนอราคา ในจังหวัดกลุ่มสอง ส่วนจำเลยที่ ๕ จะยื่นเสนอราคาในจังหวัดกลุ่มแรก ในวงเงินบริษัทละ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และไม่เปิดโอกาส ให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ จึงเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ โดยคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษพิจารณาแล้ว เห็นสมควรจ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวในวงเงินคนละ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงจัดทำบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๓ เพื่อพิจารณานำเสนอต่อจำเลยที่ ๒ อนุมัติเห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต จำเลยที่ ๓ เห็นชอบและลงนาม ในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ เพื่อขออนุมัติให้ใช้ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง และราคากลางที่เคยอนุมัติให้ใช้ในการจัดโครงการ Roadshow ที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมา พร้อมขออนุมัติให้จ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้จัดทำโครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจำเลยที่ ๒ อนุมัติตามข้อเสนอในวันเดียวกัน ทั้งที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ รู้อยู่แล้วว่าการกำหนดตัวบุคคลไว้ล่วงหน้า เป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการแข่งขันราคา อย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้เข้าเป็นผู้รับจ้างจัดโครงการ Roadshow โดยวันเดียวกัน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในหนังสือสั่งจ้างลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๔ ดำเนินโครงการในส่วนจังหวัดกลุ่มสอง เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และลงนามหนังสือสั่งจ้าง ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๕ ดำเนินโครงการ ในส่วนจังหวัดกลุ่มแรก เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เป็นการก่อหนี้ผูกพันก่อนได้รับ เงินประจำงวดในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ อันเป็นฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จึงร่วมกันดำเนินการเพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีมติยกเว้นการลงนาม ในสัญญาทั้งสองฉบับก่อนได้รับเงินประจำงวด โดยอ้างเหตุว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเช่นเดิม เพื่อให้เข้าเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคสี่ โดยจำเลยที่ ๓ ลงนามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ ลงนามในหนังสือ ไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติอนุมัติ จำเลยที่ ๒ ในฐานะ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีอำนาจเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จึงลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในวันเดียวกัน โดยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ลงมติอนุมัติตามเสนอ ทั้งที่รู้ว่ากรณีไม่เข้าเงื่อนไขอันจะได้รับการยกเว้น เป็นเหตุให้คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ อนุมัติให้มีการลงนามในสัญญาก่อนได้รับเงินประจำงวด ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๓ - ๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ว่าร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นผลให้ โครงการต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นภายใต้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมิอาจบังเกิดขึ้นได้จริง ดังนั้น โครงการ Roadshow ซึ่งใช้เงินงบประมาณแผ่นดินสูงถึง ๒๔๐ ล้านบาท เกิดความสูญเปล่า ไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นผลโดยตรงอันเกิดจากการกระทำโดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ โดยสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีต้องจ่ายเงินค่าจัดทำโครงการให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ รวมกันเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๓๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท การกระทำดังกล่าวอาศัยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ จึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาทุจริต เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและแก่ทางราชการ จำนวนเงิน ๒๓๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท เหตุเกิดที่แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ก่อนคดีนี้ จำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๒๑๑/๒๕๖๐ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ้ถึงที่ ๓ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑, ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒, ๑๓ ลงโทษจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑, ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๘๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒, ๑๓ ประกอบประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ กับนับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม. ๒๑๑/๒๕๖๐ ของศาลนี้

โจทก์ยื่นฟ้องกรณีไม่ปรากฏตัวจำเลยที่ ๑ ต่อหน้าศาล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสอง

จำเลยที่ ๓ ยื่นคำร้องและแก้คำร้องว่า การฟ้องคดีของโจทก์ล่วงพ้นระยะเวลาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคสาม โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์ อันเป็นวัตถุมีรูปร่างอันใด และใช้อำนาจในตำแหน่งแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จากตัวทรัพย์นั้นอย่างไร ทั้งไม่บรรยายว่าจำเลยที่ ๓ มีหน้าที่โดยตรงในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร

ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร มีเจตนาพิเศษและโครงการ Roadshow เกิดความสูญเปล่าอย่างไร ฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลสั่งไม่ประทับรับฟ้อง

องค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคท้าย บัญญัติว่า การฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนด ระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรานี้ย่อมกระทำได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ ดังนี้ เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดี ภายในกำหนดอายุความ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงหาเป็นการตัดอำนาจฟ้องของโจทก์ไม่ ฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายองค์ประกอบให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์อย่างไร โจทก์บรรยายฟ้องเจาะจงว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้อง เพียงเป็นผู้อนุมัติงบกลางหรืองบประมาณเท่านั้น จึงไม่ชัดเจนว่าโจทก์ประสงค์จะเอาผิดและให้ลงโทษ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เพราะจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้เอาอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้นไปใช้หรือไม่ และในลักษณะใดแน่ กรณีถือว่าฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายโดยแจ้งชัดซึ่งสาระสำคัญ และถือว่า เป็นฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ จึงเป็นฟ้อง ที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม กรณีนี้เป็นกรณีที่ฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิด ทั้งจำเลยที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัย ในปัญหาดังกล่าว จึงไม่อาจให้โจทก์แก้ฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดให้เป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิดได้ แต่โจทก์บรรยายฟ้องในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ ส่วนข้อหาอื่น ให้ประทับรับฟ้องไว้พิจารณา

โจทก์อุทธรณ์คำสั่งไม่ประทับรับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยองค์คณะชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาแล้ว พิพากษายืน

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ทราบโดยชอบแล้ว จำเลยที่ ๑ ไม่มาศาล และได้ออกหมายจับแล้วแต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำ ต่อหน้าจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยที่ ๑ ให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และมาตรา ๓๓ วรรคสาม แต่จำเลยที่ ๑ ตั้งทนายความมาดำเนินการแทน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง

จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของโจทก์ คำแถลงปิดคดีของโจทก์และจำเลยทั้งหกแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟัง เป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน กำกับทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการ ตลอดจนดำเนินการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ และยังมีอำนาจอนุมัติเห็นชอบกรณีส่วนราชการขอใช้เงินงบกลาง ในวงเงินเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินร่วมกับรัฐมนตรีอื่น มีอำนาจสั่ง อนุญาต หรืออนุมัติให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงาน ในส่วนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการหรือดำเนินการใด ๆ ได้ตามกฎหมาย และในฐานะ ผู้บังคับบัญชาหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแทนนายกรัฐมนตรีตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และมีอำนาจอนุมัติให้สั่งจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๖ จำเลยที่ ๓ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๓ มีอำนาจหน้าที่ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของรัฐบาล

เสนอความเห็นเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ กับเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ข้อ ๓.๔ นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระบบราง เพื่อขนส่งมวลชน และการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ โดยกล่าวถึงการพัฒนา ระบบรถไฟทางคู่เชื่อมชานเมืองและหัวเมืองหลักในเส้นทางสำคัญ พัฒนารถไฟความเร็วสูง จากกรุงเทพมหานครไปยังภูมิภาค ตามเอกสารหมาย จ.๑๖ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบและรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ (กรณีเร่งด่วน ๔ ประเด็น) โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งรวมอยู่ด้วย วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบ กรณีกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ประชุมหารือร่วมกันเพื่อยกร่างพระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. เพื่อให้รัฐบาลสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศให้มีความต่อเนื่อง และเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ วงเงินไม่เกิน ๒ ล้านล้านบาท วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเห็นชอบให้กระทรวงคมนาคมจัดนิทรรศการ เรื่อง การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ตามเอกสารหมาย จ.๑๘ และ จ.๑๙ กระทรวงคมนาคมจัดทำโครงการนิทรรศการ Thailand ๒๐๒๐ ้ก้าวใหม่ เชื่อมไทยสู่โลก นิทรรศการของประชาชน และโครงการจ้างสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน เรื่อง การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร วงเงินงบประมาณ ๔๑,๙๖๐,๓๘๑ บาท โดยจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ มีจำเลยที่ ๑ เป็นประธานเปิดงาน และจำเลยที่ ๒

ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมาร่วมงานด้วย หลังจากนั้น กระทรวงคมนาคม ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อแผนลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคมขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๓ ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ที่จังหวัดหนองคาย ต่อด้วยวันที่ ๖ - ๙ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่จังหวัดนครราชสีมา และระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่จังหวัดพิษณุโลก วงเงินงบประมาณ ๑๐,๓๗๑,๒๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๒๑ และ จ.๒๒ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามเอกสารหมาย จ.๒๓ และ จ.๒๔ วันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว วาระที่ ๑ (ขั้นรับหลักการ) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากพรรคฝ่ายค้านหลายรายอภิปรายทักท้วง ตามเอกสารหมาย จ.๒๕ และ จ.๒๖ คณะกรรมการ ปฏิรูปกฎหมายมีหนังสือที่ คปก.๐๑/๗๒๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงจำเลยที่ ๑ โดยเสนอแนะว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นการตราพระราชบัญญัตินอกเหนือจากวิธีการที่กำหนดไว้ ตามรัฐธรรมนูญ จึงอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ รวมทั้งประเด็นข้อเสนอในด้านผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและด้านอื่นตามเอกสารหมาย จ.๒๘ จำเลยที่ ๑ มอบหมายให้สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการจัดนิทรรศการ การสัมมนา และการโฆษณาประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล ้เกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งของประเทศให้แก่สาธารณชนทราบ ภายใต้ชื่อโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ (โครงการ Roadshow) มีจำเลยที่ ๓ ในฐานะเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมของประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อไป ต่อมาประมาณปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ เป็นประธานประชุมเตรียมการ อย่างไม่เป็นทางการร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อปรึกษาหารือแนวทาง และวางกรอบในการดำเนินโครงการ Roadshow ได้ข้อสรุปว่าเป็นการเกินขีดความสามารถ ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงพิจารณาสรรหาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ จำเลยที่ ๑ มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการ

บุรณาการการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศ มีจำเลยที่ ๓ เป็นประธานกรรมการ ให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดรูปแบบและแผนการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน ตามเอกสารหมาย จ.๓๓ โครงการ Roadshow ไม่อยู่ในแผนงานหรือโครงการงบประมาณปี ๒๕๕๖ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ไม่ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการดังกล่าว จำเลยที่ ๓ จึงลงนามในหนังสือ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๓/๑๒๒๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ ขอความเห็นสำนักงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณากรณีของบกลาง ต่อมาสำนักงบประมาณมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๕/๒๓๙๕๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งความเห็นมายังจำเลยที่ ๓ ว่าเห็นสมควรที่จำเลยที่ ๑ จะอนุมัติหลักการให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปังบประมาณ ๒๕๕๖ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๓๖ จำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความ สำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด สบก. (กผง.) ๘๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๑ โดยผ่านจำเลยที่ ๒ เพื่อขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยระบุแผนการจัดโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ ในพื้นที่จังหวัดขนาดใหญ่ ๑๒ จังหวัด ระหว่าง เดือนกันยายน ๒๕๕๖ ถึงพฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยระยะแรกนำร่อง ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา จำเลยที่ ๒ ลงนามผ่านเรื่องเสนอไปยังจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๓๗ วันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. วาระที่ 🄊 ขั้นแปรญัตติ และวาระที่ ๓ ขั้นลงมติ ตามเอกสารหมาย จ.๓๘ และ จ.๓๙ จำเลยที่ ๔ โดย นายฐากูร บุนปาน มีหนังสือที่ ฆณ.๑๐-๐๕๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย ขอความอนุเคราะห์ ประสานงานให้แต่ละจังหวัดอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ เช่น สถานที่จัดงาน ผู้เข้าร่วมงาน การรักษาความปลอดภัย ตลอดจนสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยระบุว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีให้จัดนิทรรศการเสวนา โดยใช้ชื่องานว่า

สร้างอนาคตไทย ๒๐๒๐ ใน ๑๒ จังหวัดทั่วประเทศ ตามเอกสารหมาย จ.๔๐ นางนั้นทิกาญจน์ สวัสดิ์ภักดี ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จัดทำบันทึกข้อความลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ ตั้งเรื่อง ขออนุมัติหลักการโครงการ Roadshow ระบุว่า นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ จำเลยที่ ๓ ลงนามอนุมัติหลักการ โดยเบิกจ่ายจากเงินงบกลาง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามเอกสารหมาย จ.๔๑ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ อนุมัติเบิกงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็น วงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดำเนินการ จัดนิทรรศการโครงการ Roadshow วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ เป็นประธานแถลงข่าว โครงการ Roadshow สร้างอนาคตไทย ๒๐๒๐ ที่จะจัดขึ้น ๑๒ จังหวัดทั่วประเทศ ณ ตึกสันติไมตรีหลังนอก ทำเนียบรัฐบาล ตามเอกสารหมาย จ.๔๕ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ สำนักงบประมาณมีหนังสือแจ้งอนุมัติให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๔๖ จำเลยที่ ๓ ลงนามบันทึกข้อความ สำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ เพื่อขออนุมัติจัดโครงการ Roadshow ที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา ในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๔๘ วันเดียวกันจำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลางที่ สบก. (กบพ.) ๒๗๘๔/๒๕๕๖ อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โครงการ Roadshow ในส่วนพื้นที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอขออนุมัติกำหนดราคากลาง ๒ จังหวัด จังหวัดละ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอจำเลยที่ ๓ ตามเอกสารหมาย จ.๔๙ ต่อมาจำเลยที่ ๓ อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ ตามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ที่ สบก. (กบพ.) ๒๗๙๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งระบุว่าเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วนหากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ และจำเลยที่ ๓ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ วงเงินงบประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๕๐ จำเลยที่ ๔ มีหนังสือขอเสนอราคา การประชาสัมพันธ์การจัดงานสร้างอนาคตประเทศไทย ๒๐๒๐ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ตามเอกสารหมาย จ. ๕๑ คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษจัดทำบันทึกข้อความรายงานผลการพิจารณา เห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้ดำเนินโครงการ ต่อมาจำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความขออนุมัติจัดจ้าง โครงการโดยวิธีพิเศษเสนอจำเลยที่ ๒ เห็นสมควรอนุมัติให้จ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้จัดโครงการ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ลงนามอนุมัติ ตามบันทึกข้อความสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่ สบก. (กบพ.) ๒๗๙๓/๒๕๕๖ และบันทึกข้อความสำนักบริหารกลางที่ สบก. (กบพ.) ๒๗๙๔/๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๕๒ และ จ.๕๓ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดย นายพงษ์ศักดิ์ ลงนามในหนังสือสั่งจ้าง ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๔ ดำเนินโครงการใน ๒ จังหวัด เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๕๔ วันที่ ๗ - ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ วุฒิสภาประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. วาระที่ ๑ มีมติรับหลักการ ตามเอกสารหมาย จ.๑๕๒ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ นางนั้นทิกาญจน์ เสนอบันทึกข้อความตั้งเรื่อง ขออนุมัติหลักการจัดโครงการ Roadshow จำนวน ๑๐ จังหวัด ในวงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจำเลยที่ ๓ ลงนามอนุมัติ โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณผลผลิต การบริหารจัดการของรัฐบาล งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ประจำปังบประมาณ ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมาย จ.๕๖ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ นายพงษ์ศักดิ์ มีบันทึกข้อความเห็นควรอนุมัติหลักการจัดโครงการ Roadshow โดยจัดจ้างเอกชนดำเนินการโครงการ ตามที่สำนักโฆษกเสนอ จำเลยที่ ๓ ลงนามรับทราบ ตามเอกสารหมาย จ.๕๗ แล้วจำเลยที่ ๓ มีบันทึกข้อความเสนอจำเลยที่ ๒ ระบุว่า เสนอขออนุมัติหลักการจัดโครงการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘ และข้อ ๖๖ ซึ่งเป็นกรณีวงเงินเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาอนุมัติ โดยจำเลยที่ ๒ ลงนามอนุมัติ ตามเอกสารหมาย จ.๕๘ นายพงษ์ศักดิ์ เสนอบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สบก. (กบพ.) ๒๙๒๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ขออนุมัติจัดจ้างโครงการโดยวิธีพิเศษ และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยแยกการดำเนินงานเป็น 🔊 กลุ่ม กลุ่มละ ๕ จังหวัด กลุ่มแรก จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ กลุ่มสอง จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งจำเลยที่ ๓ ลงนามอนุมัติ ตามเอกสารหมาย จ.๕๙ จำเลยที่ ๕ ยื่นเอกสารข้อเสนอด้านราคาและต่อรองราคารับจ้าง โครงการในจังหวัดกลุ่มแรก ฉบับลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ลงนามโดยจำเลยที่ ๖ ตามเอกสารหมาย จ.๖๑ จำเลยที่ ๔ ยื่นเอกสารเสนอราคาและต่อรองราคารับจ้างโครงการในจังหวัดกลุ่มสอง ตามเอกสารหมาย จ.๖๐ คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรจ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวในวงเงินรายละ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอจำเลยที่ ๓ ตามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลางที่ สบก. (กบพ.) ๒๙๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๖๒ จำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ที่ สบก.(กบพ.) ๒๙๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ เรื่อง ขออนุมัติการจ้าง โดยวิธีพิเศษ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ลงนามอนุมัติ ตามเอกสารหมาย จ.๖๓ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดย นายพงษ์ศักดิ์ ลงนามในหนังสือสั่งจ้าง ที่ จ.๑๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๔ ดำเนินโครงการในส่วนจังหวัดกลุ่มสอง เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และลงนามหนังสือสั่งจ้าง ที่ จ.๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๕ ดำเนินโครงการในส่วนจังหวัดกลุ่มแรก เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๔ และ จ.๖๕ ต่อมาวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักงบประมาณแจ้งใบจัดสรรเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ วันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจ กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. แล้วมีมติเห็นชอบ ตามเอกสารหมาย จ.๑๕๔ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติรับคำร้องที่มีผู้ยื่นเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจ กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตามเอกสารหมาย จ.๗๐

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๕/๑๖๓๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงการคลัง ขออนุมัติลงนามในสัญญาก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ นายพงษ์ภาณ เศวตรุนทร์ รองปลัดกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุ มีหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๔๖๕๔๗ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงจำเลยที่ ๓ แจ้งว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในสัญญาสั่งจ้าง ก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างไรก็ดี เพื่อบรรเทา ความเสียหายแก่ราชการ จึงอนุมัติผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรณีเฉพาะราย ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีนี้เป็นการก่อหนี้ผูกพันก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด ที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นอำนาจ ของคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๗๒ ต่อมาจำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลางที่ สบก. (กบพ.) ๓๔๖๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ ลงนามในหนังสือไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติลงนามในสัญญาก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวดในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคสี่ จำเลยที่ ๒ ในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีอำนาจเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามเอกสารหมาย จ.๗๓ ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมาย จ.๘๐ จำเลยที่ ๓ มีคำสั่งที่ ๒๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ต่อมาวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ คณะกรรมการดังกล่าวรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า การที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ลงนามในหนังสือสั่งจ้างที่ จ.๑๗/๒๕๕๗ และ จ.๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด เป็นการดำเนินการโครงการตามนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าสามารถดำเนินการได้ เพราะทราบว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ประกาศใช้ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเมื่อสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีทราบข้อทักท้วงจากเจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ ก็เร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง ต่อมาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นางเอมปรีดิ์ วัชรางกูร รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลางเสนอรายงานการสอบสวนประกอบความเห็นว่า เห็นควรยุติเรื่อง ซึ่งจำเลยที่ ๓ เห็นชอบด้วย ตามเอกสารหมาย จ.๗๖ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีบันทึกข้อความ เรื่อง การตรวจรับการจ้างจัดโครงการ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๗ (จังหวัดนครศรีธรรมราช ้จังหวัดชลบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสงขลา) วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๗ (จังหวัดหนองคายและนครราชสีมา) วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครสวรรค์) ตามเอกสารหมาย จ.๙๐ ถึง จ.๙๒ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ นางสาวประพีร์ อังกินันทน์ รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาราชการแทน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ.๐๐๑๙/๐๒๓๖ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงจำเลยที่ ๓ ขอให้พิจารณาทบทวนการใช้เงินเพื่อจัดโครงการ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕ (ลน)/๐๑๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบาย ของรัฐบาล ตามเอกสารหมาย จ.๘๑ ต่อมา นางสาวประพีร์ มีหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๙/๐๘๒๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงจำเลยที่ ๓ ขอให้ทบทวนการใช้จ่ายเงิน ในการดำเนินการโครงการ Roadshow ตามเอกสารหมาย จ.๘๒ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๓ - ๔/๒๕๕๗ ว่าร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ้มีผลให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นอันตกไป ตามเอกสารหมาย จ.๘๓ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๖/๗๐๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ้ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า โครงการได้มีการดำเนินการและผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว ไม่อาจบอกเลิกสัญญาได้ ใคร่ขอหารือว่าควรดำเนินการเกี่ยวกับการอนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความถูกต้อง เป็นธรรมอย่างไร ตามเอกสารหมาย จ.๘๔ แผ่นที่ ๒๗๖๐ - ๒๗๖๑ วันที่ ๒๑ และวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ต่างมีหนังสือขอความเป็นธรรมในกรณีรับจ้างทำงานให้รัฐ ตามเอกสารหมาย จ.๙๗ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือรายงานผลการดำเนินโครงการ ไปยังสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามเอกสารหมาย จ.๘๔ แผ่นที่ ๒๗๖๒ - ๒๗๖๗ วันที่

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๙/๒๐๑๒ ถึงเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ว่าข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีลักษณะเป็นข้อเสนอแนะ การตอบข้อหารือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามเอกสารหมาย จ.๘๕ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓ผ ๐๐๑๙/๒๕๑๑ ถึงหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติขอส่งเรื่องมาเพื่อประกอบการพิจารณา ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ วันที่ ๒๔ และวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ต่างมีหนังสือร้องเรียน ไปยังหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กรณียังไม่ได้รับเงินค่าจ้างตามสัญญา ตามเอกสารหมาย จ.๙๘ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ พลเอก วิลาศ อรุณศรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒/๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินโครงการ Roadshow สร้างอนาคตไทย ๒๐๒๐ ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๑ ต่อมาวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการดังกล่าวรายงานผลการตรวจสอบว่า ขั้นตอนการดำเนินโครงการเป็นไปตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๓ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ ประธานกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ มีหนังสือ ที่ คสช (คตร)/๔๓๙ ถึงเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า หากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการเป็นไปตามกฎระเบียบก็สามารถพิจารณาชำระค่าจ้างให้กับผู้รับจ้างได้ ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๔ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ นางเอมปรีดิ์ วัชรางกูร ผู้อำนวยการ สำนักบริหารกลาง (ในขณะนั้น) เสนอความเห็นแนบไปกับบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง กลุ่มบริหารงานพัสดุ ด่วนที่สุด ที่ สบก.(กบพ.) ๗๗๒/๒๕๕๘ ขออนุมัติเบิกจ่ายเงินในการจัดจ้าง โครงการ Roadshow ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๖ พลเอก วิลาศ ให้ความเห็นชอบอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าจ้าง จำนวน ๒๓๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ต่อมาวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘ มีการเบิกจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีการเบิกจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๗ โจทก์ไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวง และแจ้งข้อกล่าวหา แก่จำเลยทั้งหกกับพวกแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๑, จ.๑๑๓ ถึง จ.๑๒๑, จ.๑๒๓ ถึง จ.๑๒๕, จ.๑๒๗ และ จ.๑๒๙ ถึง จ.๑๓๐ ต่อมาโจทก์มีมติว่าการกระทำของจำเลยทั้งหกและ นายฐากูร มีมูลเป็นความผิดอาญาตามฟ้อง จึงส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็น ไปยังอัยการสูงสุด อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน เอกสารและความเห็นที่โจทก์ส่งให้ยังมีข้อไม่สมบูรณ์ เพียงพอที่จะดำเนินคดีได้ ตามเอกสารหมาย จ.๒๐๘ และมีการตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้แทนโจทก์ และผู้แทนอัยการสูงสุด แต่ไม่อาจหาข้อยุติได้ ตามเอกสารหมาย จ.๒๐๙ ถึง จ.๒๑๑

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า พ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวน เป็นหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับรับฟ้อง ซึ่งศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕ แล้วว่า ฟ้องโจทก์ข้อหาอื่น นอกจากความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคกอามอาญา ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม โดยมีข้อความ ที่เป็นการกล่าวหาและระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กระทำความผิดเพียงพอ ที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้แล้วจึงเป็นคำฟ้องที่ถูกต้องตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยปัญหานี้ช้ำอีก

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า การที่โจทก์ไต่สวนข้อเท็จจริงโดยไม่เรียกพยานที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อ้างมาไต่สวนเพิ่มเติมเป็นการชอบด้วยกฎหมาย และสำนวนการไต่สวนของโจทก์นำมาเป็น หลักในการพิจารณาได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ จำเลยที่ ๑ ลงชื่อรับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเอกสารหมาย จ.๑๒๓ แผ่นที่ ๓๐๒๗ จำเลยที่ ๒ ลงชื่อรับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเอกสารหมาย จ.๑๒๔ แผ่นที่ ๓๐๕๖ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาฉบับลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ อ้างพยานบุคคล ๖ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แผ่นที่ ๓๓๖๑ - ๓๓๘๑ ส่วนจำเลยที่ ๒ มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาฉบับลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ อ้างพยานบุคคล ๑๖ คน

ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๓ แผ่นที่ ๓๔๔๔ - ๓๔๘๒ ซึ่งขณะนั้น มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับแล้ว กรณีจึงไม่อาจนำระเบียบ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริง ของพนักงานไต่สวน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ ดังที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อ้างได้ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ถูกกล่าวหา และวรรคสามบัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเรียกบุคคลหรือเรียกเอกสารจากบุคคลใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการตามที่ร้องขอ แต่ผู้ถูกกล่าวหาต้องร้องขอภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือกรรมการ ที่กำกับดูแลเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจประวิงเวลา หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบุคคลหรือเอกสาร ที่ขอให้เรียกนั้นไม่มีผลต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการไต่สวน หรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นด้วย และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗๗ วรรคสาม กำหนดว่า ในการนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะอ้างพยานบุคคลหรือนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานโดยขอให้คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะไต่สวนเบื้องต้นเรียกหรือไต่สวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ และวรรคสี่ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา ขอให้เรียกบุคคลใดหรือเรียกเอกสารจากบุคคลใด ให้ผู้ไต่สวนดำเนินการตามที่ร้องขอ แต่ผู้ถูกกล่าวหา ต้องร้องขอภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมาย ให้กำกับดูแลเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา จงใจประวิงเวลา หรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือบุคคลหรือเอกสารที่ขอให้เรียกนั้นไม่มีผลต่อการวินิจฉัย ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นด้วย ดังนี้ หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะขอให้คณะกรรมการไต่สวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานก็ชอบที่จะร้องขอ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหาตามบทบัญญัติและระเบียบดังกล่าว คือ วันที่

๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตามลำดับ แม้จำเลยที่ ๑ จะร้องขอ อ้างพยานบุคคลมาในหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ แต่ปรากฏว่า หนังสือฉบับดังกล่าวได้รับการรับรองจากโนตารีปับลิกเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ต่อมาสำนักบริหารกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ลงรับหนังสือฉบับดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แผ่นที่ ๓๓๕๔ แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ เพิ่งร้องขอให้เรียกพยานบุคคลเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ส่วนจำเลยที่ ๒ ร้องขออ้างพยานบุคคล มาในหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๓ แผ่นที่ ๓๔๔๔ - ๓๔๘๒ ถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร้องขอเกินกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ข้อกล่าวหา จึงเป็นการร้องขอเกินกำหนดเวลา เมื่อคณะอนุกรรมการไต่สวนเห็นว่าข้อเท็จจริง ที่ได้จากการไต่สวนเพียงพอที่จะวินิจฉัยมูลความผิดของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ย่อมมีดุลพินิจ ที่จะไม่ไต่สวนพยานเพิ่มเติมตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร้องขอได้ แม้ต่อมาอัยการสูงสุด แจ้งข้อไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวก โดยระบุให้ดำเนินการไต่สวน ข้อเท็จจริงโดยสอบพยาน ๘ ปากดังกล่าวด้วย แต่โจทก์เห็นว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในคดีนี้ สมบูรณ์เพียงพอที่จะฟ้องคดีได้แล้ว จึงไม่จำต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมอีก ตามเอกสารหมาย จ.๒๐๙ แผ่นที่ ๖๘๔๒ ก็เป็นดุลพินิจของโจทก์ในการพิจารณาถึงความสมบูรณ์ของพยานหลักฐานว่าเพียงพอ ที่จะดำเนินคดีแล้วหรือไม่ ซึ่งโจทก์และอัยการสูงสุดย่อมมีความเห็นแตกต่างกันได้ และเมื่อไม่อาจหาข้อยุติได้ โจทก์จึงมีอำนาจยื่นฟ้องคดีเอง ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคสาม ทั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมกรณีที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ถูกกล่าวหานอกเหนือไปจากที่ปรากฏในสำนวนการไต่สวนของโจทก์ได้ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง โดยมิได้ผูกพันศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าข้อเท็จจริง เป็นดังที่โจทก์สรุปในสำนวนของโจทก์ ดังนั้น การสรุปสำนวนพร้อมทำความเห็นของโจทก์จะถูกต้อง หรือไม่ อย่างไร รวมทั้งควรไต่สวนพยานเพิ่มเติมหรือไม่ จึงไม่เป็นเหตุถึงกับทำให้การไต่สวนของโจทก์เสียไป ประกอบกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ยังมีสิทธิที่จะโต้แย้งและนำพยานหลักฐานต่าง ๆ มาให้ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนเพื่อหักล้างพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวน

ของโจทก์ได้ ดังนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงนำสำนวนการไต่สวน ของโจทก์มาเป็นหลักในการพิจารณาได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ วรรคสอง นอกจากนั้น คดีนี้มีการไต่สวนพยานบุคคลมากถึง ๔๒ ปาก บ่งชี้ว่ามิได้เป็นการไต่สวนอย่างเร่งรีบรวบรัด แต่อย่างใด และเมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ แล้ว โจทก์ได้เปิดโอกาสให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้อย่างเต็มที่ ทั้งยังปรากฏว่าโจทก์ลงมติมีความเห็นแยกเป็น ๔ ฝ่าย โดยฝ่ายที่หนึ่งและฝ่ายที่สี่ รวม ๕ เสียง เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีมูลความผิดทางอาญา แสดงให้เห็นว่ากรรมการแต่ละคนได้ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า โจทก์ไต่สวนข้อเท็จจริงโดยไม่เป็นธรรมและมีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้ง จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ดังที่อ้าง ส่วนที่จำเลยที่ ๑ อ้างว่า โจทก์ไม่สามารถอ้าง นายพงษ์ศักดิ์ ศิริวงษ์ กับ นางปนัดดา เลี้ยวรุ่งโรจน์ เป็นพยานได้ เพราะบุคคลทั้งสองให้ถ้อยคำครั้งแรกโดยมิได้ยืนยันว่า จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังการนำเสนอ (Presentation) แต่ต่อมาภายหลังให้ถ้อยคำว่า จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมดังกล่าว จึงเป็นพิรุธว่าเป็นการกลับคำให้การเพื่อให้กันตัวเป็นพยาน ซึ่งต่อมาโจทก์ลงมติว่าบุคคลทั้งสองไม่มีมูลความผิดทางอาญานั้น เห็นว่า คดีนี้ ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า เจ้าพนักงานผู้ใดเป็นผู้จูงใจให้คำมั่นสัญญาเพื่อให้ นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา ให้ถ้อยคำ ผิดไปจากความจริงหรือตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้เป็นการล่วงหน้าให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยที่ ๑ ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากรายงานการไต่สวนของโจทก์ว่า โจทก์มีมติเห็นชอบไม่กัน นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา ไว้เป็นพยาน ดังนี้ กรณีจึงเป็นเรื่องที่ นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา สมัครใจ ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของตนเอง และไม่อาจอนุมานได้ว่า เจ้าพนักงานจูงใจให้ นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา ให้ถ้อยคำ ดังที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ อ้าง จึงมิได้เป็นพยานชนิดที่เกิดขึ้นจากการจูงใจหรือมีคำมั่นสัญญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม โจทก์ย่อมอ้าง นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา เป็นพยานได้ ส่วนจะรับฟังคำพยานดังกล่าวได้เพียงไรหรือไม่ เป็นดุลพินิจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะวินิจฉัยอีกชั้นหนึ่ง การไต่สวนของโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมายแล้วเช่นกัน

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ดำเนินการนำงบกลาง จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาจัดทำโครงการ Roadshow ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พยานหลักฐาน ทางไต่สวนได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ รัฐบาลภายใต้การนำของจำเลยที่ ๑ แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ข้อ ๓.๔ กำหนดนโยบายสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระบบราง เพื่อขนส่งมวลชน และการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ โดยพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ เชื่อมชานเมืองและหัวเมืองหลักในเส้นทางสำคัญ ศึกษาพัฒนารถไฟความเร็วสูงจากกรุงเทพมหานคร ไปยังภูมิภาค ต่อมาคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) ประชุมจนมีผลสรุปเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ๔ ประเด็น อันรวมถึง โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จากนั้น คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ต่อมา จำเลยที่ ๑ สั่งการให้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการจัดนิทรรศการ การสัมมนา และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ ให้แก่สาธารณชนทราบ ภายใต้ชื่อโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ (โครงการ Roadshow) โดยมีจำเลยที่ ๓ ในฐานะเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคม ของประเทศ เห็นว่า เมื่อโครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมของประเทศ และโครงการ Roadshow เป็นการดำเนินการตามนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา อันเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ที่ใช้บังคับขณะนั้น) มาตรา ๑๗๖ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้รัฐสภาเท่านั้นตรวจสอบ การกระทำของรัฐบาล ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่มีอำนาจ ที่จะวินิจฉัยถึงดุลพินิจของฝ่ายบริหารในการกำหนดนโยบายดังกล่าว แต่การใช้งบประมาณเพื่อให้เป็นไป ตามนโยบายของรัฐบาลนั้น ย่อมต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สำหรับคดีนี้ มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีขออนุมัติ ใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ดังนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองย่อมมีอำนาจตรวจสอบขั้นตอนปฏิบัติว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ได้ดำเนินการใดที่ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อันถือเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีเจตนา เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยทุจริตหรือไม่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๔๓ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ กรณีการขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ ข้อ ๑. กรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณนอกเหนือจากที่ได้รับ การจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอ ให้พิจารณาตรวจสอบและปรับแผนการใช้จ่าย งบประมาณที่ได้รับเป็นลำดับแรกก่อน หากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้และมีความจำเป็นเร่งด่วน ต้องขอใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด พิจารณาก่อน เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการแล้ว โดยให้พิจารณา เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการเท่านั้น หากเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายจำนวนมากหรือไม่เร่งด่วนให้พิจารณาเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีโดยเตรียมการล่วงหน้าแต่เนิ่น ๆ หรือเสนอขอแปรญัตติงบประมาณเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่สามารถ เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทันเวลา ทั้งนี้ ในการนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ยืนยัน ผลการตรวจสอบดังกล่าวให้ชัดเจนในหนังสือเสนอเรื่องด้วย ข้อ ๒. การขอใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของเรื่องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเป็นผู้พิจารณาอนุมัติภายในวงเงิน ๑๐ ล้านบาท กรณีที่มีวงเงินเกิน ๑๐ ล้านบาท ให้สำนักงบประมาณพิจารณานำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบก่อน โดยหากนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรจะเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติหลักการก่อนก็ได้ ตามเอกสารหมาย จ.๑๒ แผ่นที่ ๑๓๑ - ๑๓๔ ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะอนุมัติให้ใช้เงินงบกลางย่อมต้องอยู่ภายใต้กรอบของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว พยานหลักฐาน ทางไต่สวนได้ความจาก นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง ซึ่งขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ซึ่งขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม พยานจำเลยที่ ๑ เบิกความสอดคล้องกันว่า คณะรัฐมนตรี

มีมติให้ดำเนินการเพื่อจัดทำการประชาสัมพันธ์ในระดับที่กว้างขวางกว่าที่เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ การมอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบทำให้กำกับดูแล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมได้มากกว่ากระทรวงคมนาคม ต่อมามีการหารือของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นายพงษ์ศักดิ์ พยานโจทก์ซึ่งขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี เบิกความว่า จำเลยที่ ๓ สั่งการให้พยานไปดำเนินการจัดจ้างโครงการ Roadshow โดยใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล โดยจำเลยที่ ๓ มอบเอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการตามที่ได้ประชุม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้พยาน เอกสารดังกล่าวมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และกิจกรรม ที่จะดำเนินการ รวม ๑๒ จังหวัด เริ่มที่จังหวัดหนองคายในระหว่างวันที่ ๔ - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจังหวัดนครราชสีมาในระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ แสดงให้เห็นว่ากำหนดเวลา เริ่มดำเนินโครงการ Roadshow เกิดขึ้นจากการพิจารณาร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมิใช่เป็น การตัดสินใจของจำเลยที่ ๑ เอง อีกทั้งได้ความจาก นายกรณินทร์ กาญจโนมัย พยานโจทก์ ซึ่งขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ เบิกความว่า โครงการ Roadshow มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลและมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การออกร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ด้วย แสดงว่าการวางแผนดำเนินงานโครงการ Roadshow นั้น มีความมุ่งหมายเพื่อดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และจัดให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการที่จะเกิดขึ้นภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ กรณีจึงมิได้เป็นการกำหนดเวลา ดำเนินโครงการ Roadshow อย่างเร่งด่วนหรือกระชั้นชิด เพียงเพื่อให้เป็นเหตุอ้างใช้งบกลาง ข้อเท็จจริงทางไต่สวนฟังได้ว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีภารกิจที่จะต้องดำเนินการโครงการ Roadshow ตามกำหนดเวลาที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาร่วมกัน นอกจากนั้น ได้ความจาก นายกรณินทร์ นายพงษ์ศักดิ์ และ นางปนัดดา เลี้ยวรุ่งโรจน์ ซึ่งขณะเกิดเหตุได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานหัวหน้าฝ่ายพัสดุ สำนักบริหารกลาง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พยานโจทก์ที่เบิกความสอดคล้องกันว่า เมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ มอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงาน ดำเนินจัดทำโครงการ Roadshow จึงยังไม่ได้มีการตั้งงบประมาณสำหรับโครงการดังกล่าวไว้

ทั้งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีงบประมาณก่อนไปพลางก่อนได้ โดยโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategy) ได้บรรจุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ หมวดงบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล จำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อจะนำมาใช้เป็นงบประมาณ ในการดำเนินงาน อันรวมถึงโครงการ Roadshow แต่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศใช้ไม่ทันวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงมิอาจใช้งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ จึงเห็นได้ว่า กรณีไม่อาจใช้ทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และงบประมาณรายจ่ายปึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาดำเนินโครงการ Roadshow ตามที่ได้กำหนดเวลาไว้ ถือได้ว่าสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีเหตุที่จะต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรร หรือได้รับงบประมาณแล้วไม่เพียงพอ และไม่อาจปรับแผนดำเนินการ หรือใช้เงินงบประมาณอื่นได้ ย่อมเป็นการกระทำในกรณีมีความจำเป็นและเร่งด่วนต้องใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๑ อนุมัติให้ใช้งบกลาง จึงเป็นการดำเนินการไปตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ส่วนที่โจทก์กล่าวหาว่า ผู้นำฝ่ายค้านและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และจะส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา ทั้งสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเสนอแนะว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวอาจขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวตกไป ทำให้โครงการไม่มีความแน่นอนว่า จะเกิดเป็นรูปธรรมได้ ตามเอกสารหมาย จ.๒๘ แผ่นที่ ๑๑๒๘ - ๑๑๔๔ ซึ่งสอดคล้องกับที่เวลาต่อมา ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า การออกพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิใช่กรณีจำเป็นเร่งด่วนนั้น เห็นว่า ขณะที่จำเลยที่ ๑ มีคำสั่งอนุมัติงบกลางเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน เป็นยุติว่าร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ้ ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดยยังมิได้มีผู้ใดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัย ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ของประเทศได้ผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องและผ่านมติคณะรัฐมนตรีมาแล้ว โดยไม่มีข้อทักท้วง ประกอบกับผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีความเห็นว่ารัฐบาลมีโครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ จึงจำเป็นต้องดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ แต่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีไม่ได้ขอตั้งงบประมาณรองรับไว้เพื่อการดังกล่าว สำนักงบประมาณพิจารณาแล้ว

จึงเห็นสมควรที่นายกรัฐมนตรีจะอนุมัติงบกลางนี้ได้ในกรอบวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๕/๒๓๙๕๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๓๖ แผ่นที่ ๑๒๐๘ - ๑๒๐๙ กรณีย่อมมีเหตุผลเพียงพอให้จำเลยที่ ๑ เชื่อว่าสามารถอนุมัติได้ตามกรอบ ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ ได้ใช้ดุลพินิจ กระทำไปบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น แม้ต่อมาวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ ๓ - ๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ใช่กรณีจำเป็น เร่งด่วนก็ตาม แต่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยภายหลังเกิดเหตุแล้ว ทั้งศาลรัฐธรรมนูญคงวินิจฉัยเพียงว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อนุญาตให้จ่ายเงินแผ่นดินโดยไม่ได้กระทำ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายที่เกี่ยวด้วยการโอนงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง อีกทั้งมิใช่กรณีจำเป็นเร่งด่วน ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และเมื่อการใช้จ่ายเงินกู้ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ดำเนินการตามกรอบวินัยการเงินการคลังตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๘ ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าว เป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวจึงมิได้มีประเด็นวินิจฉัยโดยตรงว่า โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ และโครงการ Roadshow เป็นโครงการจำเป็นเร่งด่วนหรือไม่ และไม่ได้วินิจฉัยความรับผิดทางอาญาของบุคคลใด ดังนั้น การที่บุคคลใดจะรับผิดทางอาญาหรือไม่ ต้องพิจารณาจากการกระทำและเจตนาของบุคคลจากพยานหลักฐานในคดีนี้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่อาจรู้ล่วงหน้าได้ว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยเป็นประการใด ย่อมถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ ้มีเจตนาเล็งเห็นผลว่าโครงการ Roadshow ไม่อาจเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน ที่โจทก์กล่าวหาว่า วัตถุประสงค์และพื้นที่จัดโครงการ Roadshow บางส่วนซ้ำซ้อนกับโครงการที่กระทรวงคมนาคม จัดทำแล้วเมื่อระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยจำเลยที่ ๑ เข้าร่วมพิธีเปิดนิทรรศการดังกล่าว จึงต้องรู้ถึงข้อเท็จจริงนั้น พยานหลักฐานทางไต่สวนได้ความว่า เดิมกระทรวงคมนาคมดำเนินการจัดทำ โครงการนิทรรศการ Thailand ๒๐๒๐ ก้าวใหม่ เชื่อมไทยสู่โลก นิทรรศการของประชาชน และโครงการจ้างสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๔๑.๙๖๐.๓๘๑ บาท นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคมยังดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อแผนลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๓ ในส่วนภูมิภาค ช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดพิษณุโลก วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐,๓๗๑,๒๐๐ บาท ระหว่างนั้น เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว วาระที่หนึ่ง (ขั้นรับหลักการ) วันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ต่อมามีการริเริ่มโครงการ Roadshow โดยมีวัตถุประสงค์ครอบคลุมโครงการสำคัญ ๆ ของกระทรวง และหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา เห็นว่า แม้โครงการ Roadshow จะดำเนินการในพื้นที่เดียวกันกับโครงการกระทรวงคมนาคม แต่ก็เป็นเพียงพื้นที่ ๒ จังหวัดแรก คือ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา ทั้งยังปรากฏว่าโครงการ Roadshow มีภารกิจ ครอบคลุมมากกว่าเดิม เช่น การกระจายความเจริญ สร้างเมืองใหม่ ผังเมือง ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม เกษตร พาณิชย์ บริหารจัดการน้ำและอุทกภัย ซึ่งได้ความจากคำเบิกความของ นางสาวดุจดาว เจริญผล ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม และ นายชัชชาติ ว่า เนื้องานและรูปแบบการจัดโครงการ Roadshow ในพื้นที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมามีขนาดใหญ่กว่าและงบประมาณมากกว่าที่กระทรวงคมนาคมจัดขึ้น ทำให้โครงการ Roadshow มีหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมากนอกเหนือจากกระทรวงคมนาคม เพราะการทำโครงสร้างพื้นฐานมีผลกระทบต่อหลากหลายภาคส่วน และยังปรากฏอีกว่าโครงการ ของกระทรวงคมนาคมที่จัดในส่วนภูมิภาคที่จังหวัดหนองคายใช้งบประมาณ ๔,๕๐๕,๔๙๐ บาท และที่จังหวัดนครราชสีมาใช้งบประมาณ ๒,๙๙๙,๘๒๕ บาท ส่วนโครงการ Roadshow ใช้งบประมาณจังหวัดละประมาณ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ย่อมถือไม่ได้ว่าทั้งสองโครงการดำเนินการ ซ้ำซ้อนกัน กรณีจึงมีเหตุผลเพียงพอที่จะดำเนินโครงการ Roadshow ที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมาตามนโยบายรัฐบาลและตามการบริหารราชการแผ่นดินต่อไปได้ ส่วนที่โจทก์กล่าวหาว่า โครงการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งของประเทศ มิได้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้การใช้งบประมาณโครงการ Roadshow เกิดความสูญเปล่า นั้น เห็นว่า กรณีจะฟังว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และทางราชการหรือไม่ จะต้องพิจารณาจากกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยเฉพาะมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้กระทำได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน ทางราชการ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ด้วยความเชื่อโดยสุจริตและมีเหตุผล สอดคล้องกับสภาวการณ์และข้อมูลเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นแล้ว กรณีย่อมไม่อาจถือว่าผู้นั้นกระทำ โดยมีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อันมีผลให้ต้องรับผิดทางอาญา แต่อย่างใด เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่พอฟังว่าจำเลยที่ ๑ ฝืนดำเนินการเพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายโครงการ Roadshow ไปโดยไม่คำนึงว่าจะเกิดความเสียหาย จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ นอกจากนั้น ไม่มีพยานหลักฐานว่า จำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ มีความเกี่ยวพันเป็นพิเศษอย่างใด อันจะทำให้เห็นว่าการอนุมัติงบกลาง เป็นการแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อเป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ พยานหลักฐานทางไต่สวนรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการอนุมัติ ให้ใช้งบกลาง โดยมีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยเจตนาทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตามที่โจทก์ฟ้อง สำหรับจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงได้ความเพียงว่า ขณะจำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เคยเข้าร่วมการเปิดงานโครงการนิทรรศการ Thailand ๒๐๒๐ ก้าวใหม่ เชื่อมไทยสู่โลกที่กระทรวงคมนาคมจัดขึ้น ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ต่อมาจำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ّ มีส่วนร่วม หรือแนะนำโดยมิชอบเพื่อให้จำเลยที่ ๑ อนุมัติงบกลางสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการ Roadshow อย่างไร ดังนี้ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นแต่เพียงผู้ทำหน้าที่พิจารณาแล้วผ่านเรื่องเสนอไปยังจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ตามบันทึกข้อความ ที่ สบก (กผง.) ๘๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๓๗ แผ่นที่ ๑๒๑๐ - ๑๒๑๒ ตามลำดับชั้นเท่านั้น พยานหลักฐานทางไต่สวนยังรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการใช้งบกลาง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและแก่ทางราชการ หรือโดยทุจริตตามที่โจทก์ฟ้อง

ส่วนจำเลยที่ ๓ แม้จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ Roadshow กับเป็นผู้เสนอเรื่องขออนุมัติใช้งบกลาง โดยสั่งการให้ นายพงษ์ศักดิ์ จัดทำบันทึกเสนอขอใช้งบกลาง ให้จำเลยที่ ๓ ลงนามตามเอกสารหมาย จ.๔๑ ก็ตาม แต่มูลเหตุที่ทำให้ต้องเสนอขอใช้งบกลาง จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นผลมาจากการไม่สามารถใช้งบประมาณของสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีได้ทัน โดยจำเลยที่ ๓ เพิ่งทราบว่าต้องขอใช้งบกลางจาก นายพงษ์ศักดิ์ ภายหลังจาก ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเวลาดำเนินโครงการ Roadshow ไว้แล้ว ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๓ เสนอขออนุมัติใช้งบกลาง จึงเป็นเพียงการดำเนินการตามหน้าที่ของตน เพื่อจะให้โครงการ Roadshow สำเร็จลุล่วงไปได้เท่านั้น พฤติการณ์ดังกล่าวยังถือมิได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือมีเจตนาทุจริตในการขออนุมัติใช้งบกลาง พยานหลักฐานทางไต่สวน จึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยทุจริตตามที่โจทก์ฟ้อง ดังนี้ การที่จำเลยที่ 🔊 และที่ ๓ เสนอให้จำเลยที่ ๑ อนุมัติใช้งบกลาง และจำเลยที่ ๑ อนุมัติใช้งบกลาง จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาดำเนินการโครงการ Roadshow จึงไม่มีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยทุจริต อันจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า การที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำ โครงการ Roadshow ๑๒ จังหวัด เป็นผลมาจากการที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันกำหนดตัวบุคคล ให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ดำเนินการนำงบประมาณ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาใช้จ่ายในโครงการ Roadshow โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยทุจริต ตามฟ้องหรือไม่

ก่อนอื่นจะพิเคราะห์ปัญหาที่ว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันตกลงให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำโครงการ Roadshow ไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ก่อนเริ่มการจัดจ้างหรือไม่ สำหรับจำเลยที่ ๑ นั้น ได้ความจาก นายพงษ์ศักดิ์ นางปนัดดา นายสรายุทธ มหวลีรัตน์ ซึ่งเป็นอดีตกรรมการผู้จัดการ

บริษัทสยามสปอร์ตมีเดีย แมเนจเม้นท์ จำกัด นางสาวคัทริน สุวรัตน์ ซึ่งเป็นอดีตรองกรรมการ ผู้จัดการบริษัทดังกล่าว พยานโจทก์เบิกความยืนยันว่า จำเลยที่ ๑ เป็นประธานในที่ประชุม และสอบถามรายละเอียดโครงการ รวมถึงทักท้วงให้แก้ไขรูปแบบของงานที่นำเสนอ (Presentation) ที่จำเลยที่ ๔ นำมาเสนอ หลังจากนั้น จำเลยที่ ๑ เข้าประชุมอีกครั้งด้วย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมการนำเสนอรูปแบบของงานโครงการ Roadshow จริง แต่เมื่อคำนึงถึงว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้สั่งการมอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการ Roadshow จึงเป็นเรื่องปกติที่จำเลยที่ ๑ จะสั่งให้แก้ไขรูปแบบของงานที่นำมาเสนอได้ ข้อเท็จจริงได้ความจาก คำเบิกความของ นายสรายุทธ ว่า จำเลยที่ ๑ สอบถามว่านิทรรศการที่นำเสนอประชาชนจะรับรู้ และเข้าใจโครงการได้ใช่หรือไม่ และการประชาสัมพันธ์โครงการนี้จะสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ได้ทั่วถึงใช่หรือไม่ นางปนัดดา เบิกความว่า จำเลยที่ ๑ ซักถามเกี่ยวกับการจัดงานตามที่นำเสนอ ผู้นำเสนอก็ตอบเกี่ยวกับรูปแบบการจัดงาน นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความว่า จำเลยที่ ๑ ติติงเรื่องทางเข้าออก และกิจกรรมที่จัดภายในงาน ดังนี้ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ ดังกล่าว จึงมิได้ผิดปกติหรือนอกเหนือไปจาก การติดตามงานที่ดำเนินการไปตามนโยบายของรัฐบาล สำหรับมูลเหตุที่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นเอกชน เข้ามานำเสนอรูปแบบและขั้นตอนการจัดงานโครงการระหว่างการประชุมเตรียมความพร้อมดำเนินโครงการ ที่ทำเนียบรัฐบาลเพียงรายเดียวนั้น สืบเนื่องมาจากจำเลยที่ ๓ ประชุมเตรียมการอย่างไม่เป็นทางการ ร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ข้อสรุปว่าเป็นการเกินขีดความสามารถของสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี จึงพิจารณาสรรหาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นผู้ริเริ่ม ให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เข้ามานำเสนองานต่อที่ประชุม อีกทั้งการนำเสนองานในชั้นนี้อยู่ในขั้นตอน ของการพิจารณากำหนดรูปแบบของงาน ซึ่งไม่ปรากฏว่ารูปแบบงานที่จำเลยที่ ๔ นำเสนอได้กำหนด รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะอย่างใดที่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ โดยเฉพาะเจาะจง หรือมีเงื่อนไขพิเศษที่เป็นการกีดกันผู้เสนอราคารายอื่นไม่ให้เข้าเสนอราคาอย่างเป็นธรรม ทั้ง นายสรายุทธ เบิกความว่า รูปแบบของงานที่นำเสนอ (Presentation) เป็นการใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยนต์ (Powerpoint) นำเสนอว่าจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ และ นางสาวคัทริน พยานโจทก์เบิกความว่า งานที่นำเสนอเป็นการนำเสนอในภาพรวมของโครงการเท่านั้น พยานหลักฐาน ทางไต่สวนรับฟังไม่ได้ว่าระหว่างการประชุมจำเลยที่ ๑ กระทำการอันเป็นการกำหนดตัวผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า ส่วนข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า ในระหว่างขั้นตอนขออนุมัติใช้งบกลาง จำเลยที่ ๔ มีหนังสือที่ ฆณ.๑๐-๐๕๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยแจ้งว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายจากสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้จัดทำโครงการ ซึ่งจะมีการจัดงาน รวมทั้งสิ้น ๑๒ จังหวัด พร้อมกำหนดวัน เวลาและสถานที่การจัดงานของแต่ละจังหวัด จึงขอความอนุเคราะห์ให้แต่ละจังหวัด อำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ตามเอกสารหมาย จ.๔๐ แผ่นที่ ๑๘๗๗ - ๑๘๗๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๑ เป็นประธานแถลงข่าวงานโครงการ Roadshow โดยมีพนักงาน ของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ช่วยประสานงานกับสื่อมวลชนให้มาร่วมงานและลงทะเบียนสื่อมวลชน ที่มาทำข่าวในงาน รวมทั้งจำเลยที่ ๔ เป็นผู้ออกแบบรูปแบบในการจัดงานแถลงข่าวและโลโก สร้างอนาคตไทย ๒๐๒๐ นั้น การดำเนินการดังกล่าวมิใช่เป็นการกระทำของจำเลยที่ ๑ และไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือให้การรับรอง การดำเนินการเช่นว่านั้นด้วย อีกทั้งการดำเนินการนั้นล้วนเป็นรายละเอียดในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแต่ละส่วน กรณีจึงไม่อยู่ในวิสัยที่จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุด จะทราบข้อเท็จจริงได้ทั้งหมด พยานหลักฐานทางไต่สวน นอกจากนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องสั่งการหรือใช้อำนาจครอบจำหรือสมคบกับผู้มีหน้าที่ในขั้นตอนการเสนอราคา และจัดซื้อจัดจ้างโครงการ Roadshow ด้วยประการอื่นใด ดังนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกลงให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างโครงการ Roadshow ไว้ล่วงหน้า

สำหรับจำเลยที่ ๒ แม้มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๑๑ แผ่นที่ ๑๒๒ - ๑๓๐ และมีอำนาจอนุมัติให้สั่งจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๖ แต่ก็เป็นหน้าที่ทั่วไป โดยจำเลยที่ ๒ มิได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ โครงการ Roadshow โดยตรง ทั้งจำเลยที่ ๑ มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสร้างอนาคตประเทศ มีจำเลยที่ ๓ เป็นประธานกรรมการ ส่วนจำเลยที่ ๒ จะได้เข้าร่วมประชุม เกี่ยวกับรูปแบบของงานที่นำเสนอ (Presentation) ดังที่ นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความหรือไม่ ก็มิใช่เป็นการสั่งการหรือใช้อำนาจอย่างผิดปกติ เพียงแต่เป็นการร่วมประชุมเช่นเดียวกับบุคคลอื่นเท่านั้น ประกอบกับจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และคณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการ Roadshow โดยจำเลยที่ ๒ เพียงแต่อนุมัติหลักการจัดโครงการ ตามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๔๘ แผ่นที่ ๑๙๐๑ - ๑๙๐๒ และ จ.๕๘ แผ่นที่ ๒๑๔๔ - ๒๑๔๕ อนุมัติให้จ้างจำเลยที่ ๔ เป็นผู้จัดทำโครงการ ตามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด สบก.(กบพ) ๒๗๙๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๕๓ แผ่นที่ ๒๑๑๘ - ๒๑๒๑ และอนุมัติให้จ้าง จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จัดทำโครงการ ตามบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด สบก.(กบพ) ๒๙๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๖๒ แผ่นที่ ๒๖๒๐ - ๒๖๒๔ และบันทึกข้อความสำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด สบก.(กบพ) ๒๙๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ.๖๓ แผ่นที่ ๒๖๒๕ - ๒๖๓๐ เท่านั้น ส่วนขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการเป็นเรื่องที่จำเลยที่ ๓ ผู้รับฝัดชอบโครงการต้องตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่ต่อไป พยานหลักฐานทางไต่สวน จึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ตกลงกำหนดจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้เป็นผู้รับจ้างจัดโครงการ Roadshow

ส่วนจำเลยที่ ๓ นั้น พยานหลักฐานทางไต่สวนได้ความว่า เมื่อประมาณปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๓ เป็นประธานการประชุมเตรียมการอย่างไม่เป็นทางการร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หลายครั้งที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อหารือและวางกรอบการดำเนินโครงการ Roadshow จนนำไปสู่การให้เอกชน เข้ามาดำเนินการ ซึ่ง นายพงษ์ศักดิ์ พยานโจทก์เบิกความว่า จำเลยที่ ๓ ประชุมร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทีมงานสภาพัฒน์ ทีมงานกระทรวงคมนาคม โดยมี นายชัชชาติ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม เป็นหัวเรือหลัก และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าแนวทางการสรรหาเอกชน มาดำเนินการมิใช่ข้อสั่งการของจำเลยที่ ๓ โดยลำพังแต่ผู้เดียว แต่เป็นข้อสรุปร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในที่ประชุมว่าเป็นการเกินขีดความสามารถของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สอดคล้องกับที่ นางปนัดดา และ นายอิทธิพงศ์ งามแดน ซึ่งขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มผลิตสื่อและเทคโนโลยี สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พยานโจทก์เบิกความทำนองเดียวกันว่า สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี หยานโจทก์เบิกความทำนองเดียวกันว่า สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีไม่เคยจัดงานลักษณะนี้ นอกจากนั้น โครงการของกระทรวงคมนาคมที่จัดทำแล้ว ซึ่งมีขอบเขตของงานน้อยกว่าโครงการ Roadshow เป็นอันมาก ก็ยังได้ใช้วิธีการจ้างเอกชนมาดำเนินโครงการ ดังนั้น ลำพังการที่จำเลยที่ ๓ มีส่วนร่วมพิจารณาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ จึงไม่ใช่เรื่องที่ผิดปกติ ส่วนข้อเท็จจริงที่ นายสรายุทธ พยานโจทก์เบิกความว่า พยานได้รับแจ้งจากนักข่าวของจำเลยที่ ๕

ว่าสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีงานจ้างดำเนินโครงการ Roadshow พยานโทรศัพท์ติดต่อไปยัง นายฐากูร บุนปาน กรรมการผู้จัดการจำเลยที่ ๔ เพื่อนัดหมายไปสอบถามรายละเอียดโครงการด้วยกัน เมื่อไปพบจำเลยที่ ๓ ที่ทำเนียบรัฐบาล จำเลยที่ ๓ บอกว่า ถ้าสนใจงานนี้ให้กลับไปรวบรวมผลงาน ในอดีตมาเสนอกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง โดยให้ประสานกับทีมงานจำเลยที่ ๓ ขณะนั้น มีเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอยู่ร่วมด้วย ๔ ถึง ๕ คน พยานส่งผลงานในอดีต ให้เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหลายครั้ง ต่อมาได้รับแจ้งจาก นายฐากูร ว่าข้อมูลผลงาน ที่ส่งไปอยู่ในข่ายมีสิทธินำเสนองาน โดยให้จัดทำรูปแบบของงานมาเสนอ (Presentation) นั้น เห็นได้ว่า การที่จำเลยที่ ๓ แจ้งให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ไปรวบรวมผลงานในอดีตมาเสนอ เป็นเรื่องที่จำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ Roadshow ตรวจสอบก่อนเสนอต่อที่ประชุมได้ ที่ นายสรายุทธ เบิกความอีกว่า พยานและ นายฐากูร เร่งประชุมเพื่อจัดทำรูปแบบงานให้ตรงกับ ข้อกำหนดของโครงการที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกำหนด เมื่อแล้วเสร็จได้นำส่งรูปแบบของงาน ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีตรวจสอบ และแก้ไขงานให้ตรงกับรายละเอียดโครงการ ขณะนั้น พยานทราบรายละเอียดโครงการว่าจะจัดขึ้นที่ใด จังหวัดใด โดยพยานและ นายฐากูร ช่วยกันแบ่งจังหวัดเพื่อจัดทำรูปแบบของงานที่จะนำเสนอ (Presentation) ต่อมาวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ พยานไปร่วมประชุมเพื่อนำเสนอรูปแบบของงาน นางสาวคัทริน พยานโจทก์เบิกความว่า พยานร่วมประชุม กับจำเลยที่ ๔ ที่สำนักงานจำเลยที่ ๔ ถนนประชาชื่น เพื่อตกลงถึงรูปแบบการจัดงานนิทรรศการ โดยมี นายฐากูร เป็นแม่งานหลัก เนื่องจากต้องจัดงานให้เป็นไปตามรูปแบบงานเดียวกัน วันดังกล่าว จำเลยที่ ๔ และบริษัทสยามสปอร์ตมีเดีย แมเนจเม้นท์ จำกัด แบ่งจังหวัดเพื่อจัดทำรูปแบบ ของงานที่นำเสนอ (Presentation) การประชุมทุกครั้งมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก นั้น เห็นได้ว่า การที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จัดทำรูปแบบของงานมาเสนอต่อที่ประชุมดังกล่าว เป็นการกระทำโดยเปิดเผยแก่บุคคลอื่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจำเลยที่ ๓ เอง จะต้องเป็นผู้อนุมัติจ้าง จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ในภายหลัง จึงต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง กรณีจึงมีเหตุผลเชื่อได้ตามที่ นายสรายุทธ เบิกความตอบทนายจำเลยที่ ๓ ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จัดทำรูปแบบของงาน (Presentation) มาเสนองานในฐานะของผู้มาเสนองานรายหนึ่ง ดังนั้น แม้ที่ประชุมจะเห็นชอบงานที่จำเลยที่ ๔ นำเสนอก็มิได้เป็นการผูกมัดให้ต้องเลือกจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างไปด้วย ขั้นตอนนี้ จึงเป็นเพียงการเชิญบุคคลมาร่วมประชุมให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดรูปแบบ และแผนการประชาสัมพันธ์โครงการ อันอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบูรณาการ การประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓ แผ่นที่ ๑๑๙๙ - ๑๒๐๐ โดยเฉพาะระหว่างประชุมจำเลยที่ ๓ มิได้พูดหรือกระทำการอันใดในลักษณะที่เป็นการชี้นำหรือจูงใจ หรือให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ เพื่อให้ที่ประชุมเห็นชอบงานของจำเลยที่ ๔ แม้จำเลยที่ ๔ จะนำเสนองาน แต่เพียงรายเดียว แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้มีอาชีพรายอื่นสนใจมาเสนองานแล้วถูกกีดกันมิให้แข่งขันกับจำเลยที่ ๔ แต่อย่างใด ส่วนข้อที่ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงแบ่งจังหวัดกัน ก็เป็นแค่การแบ่งงานกันเอง ในขั้นตอนการจัดทำงานนำเสนอ (Presentation) เท่านั้น จึงหาใช่เป็นการตกลงร่วมกันเสนอราคาว่า แต่ละบริษัทจะรับจ้างทำโครงการที่จังหวัดใด อันจะถือเป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม นอกจากนั้น ยังปรากฏว่า ภายหลังจากจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ นำเสนอรูปแบบของงาน (Presentation) เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ แล้ว ้มีการกำหนดงานแถลงข่าวโครงการ Roadshow ในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ อันเป็นระยะเวลากระชั้นชิด การที่จำเลยที่ ๓ มิได้รอให้มีผู้อื่นเข้ามาแข่งขันเสนองานก่อน จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อเอื้อประโยชน์ แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ส่วนที่ นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ นำเสนองานต่อจำเลยที่ ๑ และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ต่อมาการประชุมครั้งที่ ๒ นายกรณินทร์ หน้าห้องจำเลยที่ ๓ พาเจ้าหน้าที่ จำเลยที่ ๔ ไปแนะนำกับ นายพงษ์ศักดิ์ ว่าจำเลยที่ ๔ จะเข้ามาเป็นผู้ดำเนินงานในโครงการ นั้น คงเป็นการเบิกความไปตามความเข้าใจของพยานเองที่เห็นจำเลยที่ ๔ นำเสนอรูปแบบของงานแล้ว เข้าใจว่าจำเลยที่ ๓ กำหนดตัวผู้รับจ้างดังที่ได้เบิกความตอนแรก ซึ่ง นายสรายุทธ เบิกความว่า พยานนำงานไปนำเสนอ (Presentation) เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ แต่ทางไต่สวนได้ความว่า นายกรณินทร์ ช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจนถึงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๑๘๙ แผ่นที่ ๖๖๗๙ แสดงว่า นายกรณินทร์ ย้ายไปก่อนที่จะมีการเสนองาน ของจำเลยที่ ๔ แล้ว ดังนั้น ที่ นายกรณินทร์ เบิกความยืนยันว่าไม่เคยเข้าประชุมและพาเจ้าหน้าที่ จำเลยที่ ๔ ไปแนะนำกับ นายพงษ์ศักดิ์ จึงรับฟังได้ ส่วนที่ นายพงษ์ศักดิ์ ให้ถ้อยคำในชั้นไต่สวน ของคณะอนุกรรมการไต่สวนเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

อ้างว่า จำเลยที่ ๓ เรียกไปพบที่ห้องทำงานเรื่องเงินที่จะนำไปใช้จ่ายในโครงการ แล้วจำเลยที่ ๓ บอกพยานว่าจะให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้จัดโครงการ โดยมี นายกรณินทร์ อยู่ด้วย ตามเอกสารหมาย จ.๑๗๐ แผ่นที่ ๖๔๗๔ และ ๖๔๗๗ นั้น ถ้อยคำนี้เพิ่งปรากฏภายหลังจากที่ นายพงษ์ศักดิ์ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของตนแล้ว ทั้งไม่มีพยานหลักฐานอื่นสนับสนุน จึงสงสัยว่า จะเป็นการอ้างข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ แม้ นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความตอนหลังยืนยันว่า จำเลยที่ ๓ บอกพยานเช่นนั้น แต่ นายกรณินทร์ เบิกความว่าไม่เป็นความจริง อันเป็นลักษณะพยานเบิกความยันกัน ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องพิเคราะห์ด้วยความระมัดระวัง คำเบิกความ ของ นายพงษ์ศักดิ์ จึงมีน้ำหนักลดน้อยลง ที่ นางสาวนัทรียา เบิกความว่า หลังการประชุม ของนายกรัฐมนตรี จำเลยที่ ๓ เดินมาที่โต๊ะด้านหลังห้องประชุมที่ผู้อำนวยการสำนักโฆษก (นางนั้นทิกาญจน์ สวัสดิ์ภักดี) พยาน และ นางสาวปวีณา ปริวัฒนศักดิ์ นั่งอยู่เป็นกลุ่ม และพุดว่า รู้แล้วใช่มั้ยว่าจะมีงานโรดโชว์จัดนิทรรศการ ให้ลองพิจารณาบริษัทมติชน ดูนะ ว่ามีศักยภาพ เป็นผู้รับจ้างจัดงานหรือไม่ นั้น นางนันทิกาญจน์ และ นางสาวปวีณา ซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์ร่วมกัน แต่กลับมิได้เบิกความยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว คำเบิกความของ นางสาวนัทรียา จึงมีน้ำหนักน้อย ทั้งคำพูดของจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงให้พิจารณาศักยภาพของจำเลยที่ ๔ เท่านั้น มิได้พูดเจาะจงให้ นางสาวนัทรียา ต้องเลือกจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับจ้าง พฤติการณ์ดังกล่าวจึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ครอบงำสั่งการหรือจูงใจให้ นางสาวนัทรียา ยอมรับการเสนอราคาของจำเลยที่ ๔ เพื่อให้เป็นผู้รับจ้าง ดังที่โจทก์อ้าง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ มีหนังสือที่ ฆณ.๑๐-๐๕๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยแจ้งว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายจากสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้จัดทำโครงการ จึงขอความอนุเคราะห์ให้แต่ละจังหวัดอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ตามเอกสารหมาย จ.๔๐ นั้น เห็นว่า เมื่อที่ประชุมเห็นชอบรูปแบบของงานที่จำเลยที่ ๔ นำเสนอ และกำหนดงานแถลงข่าวโครงการ Roadshow แล้ว ย่อมทำให้จำเลยที่ ๔ เข้าใจว่าจะได้รับเลือก เป็นผู้รับจ้างดำเนินโครงการ ประกอบกับโครงการ Roadshow จะเริ่มดำเนินการวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำเลยที่ ๔ จึงเร่งรีบมีหนังสือถึงปลัดกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว โดยทางไต่สวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๓ รู้เห็นหรือสนับสนุนการกระทำของจำเลยที่ ๔ ดังกล่าว และจำเลยที่ ๓ เบิกความว่า เพิ่งทราบเรื่องดังกล่าวหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งข้อกล่าวหาคดีนี้แล้ว ดังนั้น จึงฟังได้ว่า

เป็นการกระทำของจำเลยที่ ๔ โดยพลการเองฝ่ายเดียว จะถือเอาเป็นเจตนาร่วมของจำเลยที่ ๓ ด้วยไม่ได้ ทั้งเมื่อพิจารณาข้อความในหนังสือของจำเลยที่ ๔ แล้ว เป็นเพียงการขอความอนุเคราะห์ ให้แต่ละจังหวัดอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ โดยมิได้ระบุว่าจำเลยที่ ๔ จะปฏิบัติหน้าที่ ตามสัญญาของผู้รับจ้างโดยตรงอันเป็นการเข้าทำการงานแล้วตั้งแต่ก่อนทำสัญญาจ้าง ฉะนั้น ข้อความที่ว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายจากสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นผู้จัดทำโครงการนั้น คงมุ่งหมายเพียงว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ได้รับมอบหมายให้จัดทำรูปแบบของงานโครงการเท่านั้น ส่วนกรณีวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ มีพนักงานของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ช่วยประสานงาน สื่อมวลชนให้มาร่วมงานนั้น ข้อเท็จจริงทางไต่สวนได้ความเพียงว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ขอให้ช่วยดำเนินการ โดยไม่ปรากฏว่าเป็นข้อสั่งการของจำเลยที่ ๓ สำหรับกรณีที่จำเลยที่ ๔ เป็นผู้ออกแบบรูปแบบในการจัดงานแถลงข่าวและโลโกสร้างอนาคตไทย ๒๐๒๐ นั้น เป็นผลมาจาก การที่ที่ประชุมได้เห็นชอบรูปแบบของงานที่นำเสนอ (Presentation) ตามที่จำเลยที่ ๔ นำเสนอ ซึ่งจำเลยที่ ๔ มีสิทธิที่จะให้ใช้โลโกนั้นได้ และการยอมให้ใช้ผลงานที่นำเสนอก็หาใช่ว่าจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้ตกลงจ้างเสียก่อนเสมอไป พฤติการณ์ดังกล่าวจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ กำหนดตัวจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า และที่ นางปนัดดา เบิกความว่า ก่อนคดีนี้ เมื่อมีการใช้วิธีพิเศษ ในการจัดซื้อจัดจ้างจะมีการกำหนดตัวผู้รับจ้างไว้แล้วทุกโครงการนั้น ก็เป็นการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งอื่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับโครงการ Roadshow ทั้งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีก็ไม่เคยจัดโครงการใหญ่ ในลักษณะนี้มาก่อน กรณีจึงไม่อาจนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาเปรียบเทียบเพื่อใช้พิจารณาถึงการกระทำ ของจำเลยที่ ๓ ได้ นอกจากนั้น เมื่อคำนึงถึงว่าการให้จำเลยที่ ๔ นำเสนองานต่อที่ประชุมนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อจะพิจารณาเฉพาะเรื่องรูปแบบของงาน ซึ่งมิใช่เป็นขั้นตอนการกำหนดตัวผู้รับจ้าง แม้ที่ประชุมเห็นชอบกับงานของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ อันอาจเป็นข้อแสดงให้เห็นอยู่ในตัวว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ มีความพร้อมดำเนินโครงการ Roadshow ก็ตาม แต่เป็นเพียงผลที่เกิดขึ้นจากการพิจารณาร่วมกัน ของที่ประชุม หาใช่เป็นเจตนาโดยตรงของจำเลยที่ ๓ ไม่ ทั้งการจะได้รับการว่าจ้างหรือไม่ยังต้องดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อน หากจำเลยที่ ๓ มีเจตนามาแต่แรกที่จะกำหนดตัวผู้รับจ้างล่วงหน้า จำเลยที่ ๓ ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับขั้นตอน ของการจัดซื้อจัดจ้างด้วยเพื่อให้สมดังเจตนา แต่ข้อเท็จจริงได้ความจาก นายกัลยาณะ วิภัติภูมิประเทศ

ประธานกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และ นางสาวปวีณา ปริวัฒนศักดิ์ กรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ต่างเบิกความยืนยันว่า ไม่มีบุคคลใดสั่งการให้เลือกจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้าง ดังนี้ พยานหลักฐานทางไต่สวนจึงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันตกลงให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำโครงการ Roadshow อันเป็นการกำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า ตั้งแต่ก่อนดำเนินการขั้นตอนการจัดจ้าง โดยเป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมตามฟ้อง โดยมีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทางราชการ หรือโดยทุจริต

ปัญหาที่ต้องพิเคราะห์ต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับการอนุมัติจัดจ้างโครงการ Roadshow โดยวิธีพิเศษตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ ระบุว่า การจ้างโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นงานที่ต้องจ้างช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ (๒) เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุ ที่จำเป็นต้องถอดตรวจ ให้ทราบความชำรุดเสียหายเสียก่อนจึงจะประมาณค่าซ่อมได้ เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น (๓) เป็นงานที่ต้องกระทำ โดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ (๔) เป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของทางราชการ (๕) เป็นงานที่จำเป็นต้องการจ้างเพิ่มในสถานการณ์ที่จำเป็น หรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการ และจำเป็นต้องจ้างเพิ่ม (Repeat Order) (๖) เป็นงานที่ได้ดำเนินการจ้างโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี เห็นสมควรวินิจฉัยวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ก่อน สำหรับจำเลยที่ ๑ นั้น พยานหลักฐานทางไต่สวน ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการ Roadshow แต่อย่างใด ส่วนจำเลยที่ ๒ นั้น พยานหลักฐานทางไต่สวนได้ความจาก นางปนัดดา พยานโจทก์ เบิกความว่า เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ สำนักงบประมาณแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ อนุมัติงบกลาง และจำเลยที่ ๓ อนุมัติหลักการโครงการ พยานจึงตั้งเรื่องที่จะดำเนินการในส่วนของการพัสดุต่อไป พยานเห็นว่า โครงการจะจัดขึ้นใน ๒ จังหวัด คือ จังหวัดหนองคาย ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นระยะเวลากระชั้นชิด จึงต้องเสนองันทึกจัดจ้างดำเนินโครงการโดยวิถีพิเศษ เพราะจะสอบราคาหรือประกวดราคาไม่ทันแน่นอน

โดยเริ่มจากการจัดทำบันทึกสำนักบริหารกลาง ด่วนที่สุด ที่ - ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ขออนุมัติหลักการดำเนินการในวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอจำเลยที่ ๓ ลงนามเพื่อเสนอไปยัง จำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยที่ ๒ อนุมัติในวันเดียวกัน และ นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความว่า เมื่อพิจารณา จากลำดับการดำเนินงานและเอกสารขอบเขตของงาน (TOR) อีกทั้งเงื่อนเวลาดำเนินการ เห็นได้ว่า ระยะเวลาเร่งด่วนและกระชั้นชิดเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องเลือกใช้วิธีการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ สำนักบริหารกลางจึงเสนอบันทึกข้อความขออนุมัติจ้างจัดโครงการ Roadshow ต่อจำเลยที่ ๓ โดยระบุว่าจะดำเนินการจ้างโดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สบก.(กบพ) ๒๗๙๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๕๐ แผ่นที่ ๑๙๐๙ - ๑๙๑๑ ต่อมาจำเลยที่ ๓ เสนอต่อจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ลงนามอนุมัติในวันเดียวกัน เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำเบิกความดังกล่าวไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ริเริ่มหรือใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า เป็นการพิจารณาและเสนอของเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมาตามลำดับชั้น แม้จำเลยที่ 🔊 เป็นผู้อนุมัติ ซึ่งมีหน้าที่ต้องตรวจสอบให้ละเอียดรอบคอบ ไม่ใช่เพียงแต่ลงนามอนุมัติผ่านไปตามความเห็น ของผู้ใต้บังคับบัญชาเท่านั้นก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าโครงการ Roadshow กำหนดเริ่มดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ และจำเลยที่ ๓ เสนอเรื่องต่อจำเลยที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงไม่อาจใช้วิธีการประกวดราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ กรณีมีเหตุเพียงพอให้จำเลยที่ ๒ พิจารณาได้ว่าการจัดจ้างโครงการ Roadshow เข้าเงื่อนไขว่า เป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) พยานหลักฐานทางไต่สวนฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ้รู้อยู่แล้วว่าไม่เป็นงานเร่งด่วน และเมื่อกรณีเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหาย แก่ราชการ เช่นนี้ แม้จำเลยที่ ๒ สั่งอนุมัติภายในวันเดียวก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ส่วนที่ นางปนัดดา เบิกความว่า คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษพิจารณาเสนอจ้างจำเลยที่ ๔ ทั้งที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางยังประชุมไม่แล้วเสร็จ และบันทึกรายงานผลการพิจารณา ของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษส่งมาถึงพยานเมื่อช่วงเย็นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงต้องเสนอวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยลงวันที่ย้อนหลังเป็นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ นั้น เมื่อ นางปนัดดา เป็นหัวหน้าฝ่ายพัสดุ มีหน้าที่ตรวจสอบโดยตรงตามสายงาน ได้เกษียนข้อความว่า ตรวจแล้ว ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ กรณีจึงมีเหตุที่จะทำให้จำเลยที่ ๒ เชื่อโดยสุจริตว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในฐานะส่วนราชการเจ้าของโครงการได้ศึกษาด้วยความรอบคอบ มาเป็นอย่างดีแล้ว ประกอบกับจำเลยที่ ๒ เบิกความยืนยันว่า การส่งหนังสือมาให้อนุมัติ จะไม่ใส่วันที่มาให้ก่อน จำเลยที่ ๒ จึงลงนามโดยไม่ได้ลงวันที่เอง ถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ไม่ตรวจสอบ หรือไม่สนใจความถูกต้องของเอกสาร จึงขาดเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี พยานหลักฐานทางไต่สวนไม่อาจรับฟังว่า จำเลยที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการอนุมัติให้จัดจ้างโครงการ Roadshow โดยวิธีพิเศษ วงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือโดยทุจริตตามฟ้อง

สำหรับจำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๓ ไม่ได้เสนอเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ต่อคณะกรรมการบูรณาการการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศไทย ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๒/๒๕๕๖ แต่คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่พิจารณาเฉพาะเรื่องการพิจารณา รูปแบบงานโครงการและรับทราบผลการดำเนินงาน ตามเอกสารหมาย จ.๓๓ แผ่นที่ ๑๑๙๙ - ๑๒๐๐ ซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกันกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นหน้าที่และอำนาจ ของจำเลยที่ ๓ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต้องดำเนินการ และเนื่องจากเป็นกรณีการจัดซื้อจัดจ้าง ในวงเงินเกินอำนาจอนุมัติของจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงต้องเสนอจำเลยที่ ๒ พิจารณา ดังที่ นายลิขิต อุไรรางกูล พยานโจทก์ซึ่งขณะเกิดเหตุรักษาการในตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการพิเศษ กองการพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เบิกความว่า เรื่องใดที่ไม่ได้กำหนดในแผนงานไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ถือเป็นดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่พิจารณาสั่งการให้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ว่ามีความจำเป็นเร่งด่วน มีความเหมาะสมที่จะใช้วิธีพิเศษได้ จึงไม่เคยมีหน่วยงานใดขอหารือกรณีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) มายังกรมบัญชีกลาง ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๓ ไม่ได้เสนอ เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างต่อคณะกรรมการบูรณาการการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสร้างอนาคตประเทศไทย จึงมิใช่เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ส่วนที่คณะกรรมการกำหนดราคากลาง นำข้อเสนอราคาของจำเลยที่ ๔ มาใช้ในการกำหนดราคากลางนั้น ก็เป็นการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่

ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางเอง เมื่อกรณีนี้เป็นการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) จึงย่อมเชิญผู้มีอาชีพรับจ้างโดยตรงนั้น มาเสนอราคาตามระเบียบฉบับดังกล่าว ข้อ ๕๘ (๑) ได้ และแม้จำเลยที่ ๔ จะเสนอราคาเพียงรายเดียว แต่กรณีไม่ปรากฏว่ามีการคบคิดกันฉ้อฉลหรือไม่สุจริตในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ แต่อย่างใด ข้อเท็จจริงกลับได้ความจาก นายพิไชย โอบายะวาทย์ อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ ด้านสังคม ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการกำหนดราคากลาง กับ นางโศภิษฐ์ ทองคำชู เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน กลุ่มแผนงานและงบประมาณ สำนักงานเลขาธิการ สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี และ นายอิทธิพล งามแดน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการกำหนดราคากลาง เบิกความสอดคล้องกันว่า ไม่มีผู้ใดสั่งการหรือแทรกแซงการกำหนดราคากลาง แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในเรื่องการพิจารณากำหนดราคากลางด้วย ที่ นางปนัดดา เบิกความว่า ขณะเสนอจำเลยที่ ๓ นั้น คณะกรรมการกำหนดราคากลางยังประชุมยังไม่เสร็จ แต่เมื่อกระบวนการจัดจ้างต้องเสร็จก่อนวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ พยานจึงเสนอบันทึกรายงานการขอซื้อขอจ้าง โดยไม่ได้ระบุราคากลาง แต่ระบุวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้รายงานคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ระบุเลขที่ ส่วนที่ต้องลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้เป็นไปตามลำดับที่จะต้องมีราคากลางก่อนการจัดจ้างนั้น จำเลยที่ ๓ เบิกความว่า จำเลยที่ ๓ ลงนามไปเนื่องจากผ่านการกรองโดย นางสาวเรณู ตั้งคจิวางกูร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหารซึ่งทำงานมานานและจำเลยที่ ๓ ไว้วางใจ ภายหลัง นางสาวเรณู แจ้งว่ามีข้อผิดพลาด จำเลยที่ ๓ เข้าใจว่าเป็นเรื่องข้อผิดพลาดตามปกติ เห็นได้ว่า การลงวันที่ย้อนหลัง เป็นการกระทำของ นางปนัดดา เอง แม้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ Roadshow และเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจพิจารณาว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเหมาะสมที่จะใช้วิธีพิเศษ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) หรือไม่ จึงมีหน้าที่ ต้องควบคุมดูแลมิให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการก็ตาม แต่เมื่อ นางปนัดดา ระบุในเอกสารว่า ตรวจแล้ว ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ และ นางสาวเรณู ตรวจสอบไม่พบความผิดพลาด ทั้งจำเลยที่ ๓ ต้องเร่งพิจารณาเพราะเป็นกรณีเร่งด่วน จึงมีเหตุให้จำเลยที่ ๓ เข้าใจว่าดำเนินการต่อไปได้ ส่วนที่ นางปนัดดา เบิกความว่า บันทึกรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ

ลงสารบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่ทันวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ พยานเสนอต่อจำเลยที่ ๓ จากนั้น จำเลยที่ ๓ พิจารณาอนุมัติและเสนอไปยังจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยที่ ๒ อนุมัติเห็นควรจ้างจำเลยที่ ๔ โดยเหตุการณ์ทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นภายในวันเดียวกันคือ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ อันแสดงว่าจำเลยที่ ๓ มิได้ลงนามย้อนหลัง แต่ นางปนัดดา กลับเบิกความใหม่ว่า เอกสารบันทึกรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ จัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษส่งมาถึงพยานเมื่อช่วงเย็นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงต้องเสนอวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ คำเบิกความของ นางปนัดดา จึงไม่อยู่กับร่องกับรอยไม่อาจรับฟังได้ ประกอบกับ การที่เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีต่างปฏิบัติงานอย่างเร่งรีบภายในวันเดียวนี้เกิดขึ้นจาก ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้ทันเวลาที่ผู้บริหารกำหนดไว้ ดังเห็นได้จากที่ นางปนัดดา เบิกความว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเคยดำเนินการรวดเร็วลักษณะแบบนี้มาบ้างแต่วงเงินไม่มาก ตรงกันข้าม ข้อเท็จจริงกลับได้ความจาก นางสาวนัทรียา เบิกความว่า ไม่มีผู้ใดแทรกแซงคณะกรรมการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษให้ต้องเลือกจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับจ้าง การดำเนินการดังกล่าวจึงหาใช่เกิดขึ้นจากการสั่งการ ของจำเลยที่ ๓ ไม่ นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า ต่อมา นางสาวประพีร์ อังกินันทน์ มีหนังสือสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๙/๐๘๒๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ขอให้ทบทวน การดำเนินการใช้จ่ายเงินโครงการดังกล่าว ตามเอกสารหมาย จ.๘๒ แผ่นที่ ๒๗๓๕ - ๒๗๓๖ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๖/๐๙๘๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีประสงค์ที่จะให้เกิดความชัดเจน ในทางปฏิบัติตามข้อสังเกตดังกล่าวเสียก่อน จึงยังไม่ได้ดำเนินการอนุมัติเบิกจ่ายเงินออกไปจนกว่าข้อทักท้วง และข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะหมดไป และได้ขอหารือเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินของโครงการนี้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วยแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๘๔ แผ่นที่ ๒๗๖๒ - ๒๗๖๗ โดยมีการชะลอการจ่ายเงินค่าจ้างแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ไว้ก่อน พฤติการณ์ดังกล่าวยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลตามที่ควรจะเป็น อันจะแสดงว่ามีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหาย ประการสำคัญที่สุดหลังเกิดเหตุมีรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ต่อมา พลเอก วิลาศ อรุณศรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการโครงการ Roadshow ตามคำสั่งสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๐๑

แผ่นที่ ๒๘๙๔ - ๒๙๐๐ คณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่าขั้นตอนการดำเนินโครงการ Roadshow เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ พลเอก วิลาศ จึงลงนามอนุมัติ เบิกจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ผู้รับจ้าง ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สบก.(กบพ.) ๓๗๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เอกสารหมาย จ.๑๐๖ แผ่นที่ ๒๙๔๐ - ๒๙๔๖ ซึ่งสอดคล้องกับ ที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้ตรวจสอบแล้วพบว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ตามรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด เอกสารหมาย ล.๑/๓๑ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ มีเจตนาพิเศษโดยทุจริต เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายให้แก่จำเลยที่ ๔ พยานหลักฐานทางไต่สวนฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริตเกี่ยวกับการขออนุมัติจัดจ้าง โครงการ Roadshow โดยวิธีพิเศษ วงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ส่วนโครงการ Roadshow อีก ๑๐ จังหวัด วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น พยานหลักฐาน ทางไต่สวนได้ความว่า เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ นางนันทิกาญจน์ เสนอบันทึกข้อความ สำนักโฆษกขออนุมัติหลักการจัดโครงการ Roadshow ระบุว่า เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ อย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง เห็นควรจัดจ้างเอกชนดำเนินการจัดโครงการทุกภาคทั่วประเทศ จำนวน ๑๐ จังหวัด ในวงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจำเลยที่ ๓ ลงนามอนุมัติโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ ผลผลิตการบริหารจัดการของรัฐบาล งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ประจำปังบประมาณ ๒๕๕๓ ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สนฆ.๑๒๘๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๕๖ แผ่นที่ ๒๑๓๔ - ๒๑๔๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ นายพงษ์ศักดิ์ มีบันทึกข้อความผ่าน นางสาวเรณู ดังคจิวางกูร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ระบุว่า สำนักบริหารกลางพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมการจัดชื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเห็นควรอนุมัติหลักการ จัดโครงการ Roadshow สร้างอนาคตประเทศไทย Thailand ๒๐๒๐ เพื่อสื่อสารเผยแพร่ข้อมูล สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ โดยจัดจ้างเอกชนดำเนินการโครงการตามที่สำนักโฆษกเสนอ ซึ่งจำเลยที่ ๓ ลงนามรับทราบ ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ สบก.(กผง.) ๐๙๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๕๗ แผ่นที่ ๒๑๔๒ - ๒๑๔๔ แล้วจำเลยที่ ๓

มีบันทึกเสนอจำเลยที่ ๒ ระบุว่า เสนอขออนุมัติหลักการจัดโครงการโดยวิธีพิเศษ ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาอนุมัติ โดยจำเลยที่ ๒ ลงนามอนุมัติ ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ - ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๕๘ แผ่นที่ ๒๑๔๔ - ๒๑๔๕ เห็นว่า เมื่อโครงการ Roadshow ในส่วน ๒ จังหวัดแรก เข้าเงื่อนไขเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) ดังวินิจฉัยมาแล้ว ทั้งโครงการ Roadshow อีก ๑๐ จังหวัด มีกำหนดเริ่มดำเนินงานกลุ่มแรก จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ രഭ് - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยจำเลยที่ ๓ เสนอเรื่องต่อจำเลยที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ย่อมไม่มีเวลาพอให้ใช้วิธีการประกวดราคาได้ กรณีจึงมีเหตุผลเพียงพอให้จำเลยที่ ๒ เข้าใจได้ว่าการจัดจ้างโครงการ Roadshow อีก ๑๐ จังหวัด เข้าเงื่อนไขเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๒๔ (๓) เช่นกัน ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ รู้อยู่แล้วว่าโครงการ Roadshow อีก ๑๐ จังหวัด ไม่ใช่งานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน และเมื่อกรณีเป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วนเช่นนี้ แม้จำเลยที่ ๒ จะสั่งอนุมัติภายในวันเดียว ก็ไม่ถือว่า เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ส่วนเรื่อง การกำหนดตัวผู้รับจ้างล่วงหน้า รวมถึงเรื่อง การใช้ราคากลางเดิมนั้น โจทก์คงอ้างข้อเท็จจริงอันเดียวกันกับกรณีโครงการ Roadshow ในส่วน ๒ จังหวัดแรก ซึ่งได้วินิจฉัย อย่างละเอียดแล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีก ทั้งได้ความจาก นายพงษ์ศักดิ์ เบิกความว่า คณะกรรมการ บูรณาการการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอนาคตประเทศได้ประชุม ติดตามประเมินผลการจัดงานครั้งแรกที่จังหวัดหนองคายแล้วเห็นว่า ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี จึงได้นำราคากลางที่ใช้ใน ๒ จังหวัดแรกมาเป็นราคากลางในการดำเนินโครงการอีก ๑๐ จังหวัด ดังนี้ พยานหลักฐานทางไต่สวนรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับการอนุมัติให้จัดจ้างโครงการโดยวิธีพิเศษวงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือโดยทุจริต

ปัญหาที่ต้องพิเคราะห์ต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันดำเนินการให้มีการอนุมัติลงนาม ในสัญญาจ้างก่อนได้รับเงินประจำงวด โดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

(ที่ใช้บังคับขณะเกิดเหตุ) อันเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนและมิใช่กรณีตามวรรคสอง หรือวรรคสาม คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ก่อนได้รับเงินประจำงวด หรืออนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจก่อหนี้ผูกพันเกินกว่า หรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้ ข้อเท็จจริงทางไต่สวนได้ความว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ลงนามในหนังสือสั่งจ้าง ที่ จ.๑๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๔ ดำเนินโครงการ ในส่วนจังหวัดกลุ่มสอง เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และลงนามหนังสือสั่งจ้าง ที่ จ.๑๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จ้างจำเลยที่ ๕ ดำเนินโครงการในส่วนจังหวัดกลุ่มแรก เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักงบประมาณแจ้งใบจัดสรรเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แผ่นที่ ๒๖๔๔ ต่อมา นายพงษ์ภาณ เศวตรุนทร์ รองปลัดกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุ มีหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๔๖๕๔๗ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงจำเลยที่ ๓ แจ้งว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในสัญญาสั่งจ้าง ก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างไรก็ดี เพื่อบรรเทา ความเสียหายแก่ราชการ จึงอนุมัติผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรณีเฉพาะราย ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีนี้เป็นการก่อหนี้ผูกพันก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด ที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นอำนาจ ของคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แผ่นที่ ๒๖๘๐ - ๒๖๘๒ ต่อมาจำเลยที่ ๓ ลงนามในบันทึกข้อความสำนักบริหารกลางที่ สบก. (กบพ.) ๓๔๖๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เสนอจำเลยที่ ๒ ลงนามในหนังสือ ไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติลงนามในสัญญาก่อนได้รับอนุมัติ เงินประจำงวดในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๗๓ แผ่นที่ ๒๖๘๓ - ๒๖๘๕ จำเลยที่ ๒ ในฐานะ

รัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีอำนาจเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๕/๑๖๔๐๙ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เอกสารหมาย จ.๗๓ แผ่นที่ ๒๖๘๖ คณะรัฐมนตรีซึ่งมีจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมประชุมด้วยได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ อนุมัติตามเสนอ ตามเอกสารหมาย จ.๘๐ จำเลยที่ ๓ มีคำสั่งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่าการลงนามในหนังสือสั่งจ้าง ก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด เป็นการดำเนินการโครงการตามนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าสามารถดำเนินการได้เพราะทราบว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศใช้ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ และเมื่อทราบข้อทักท้วง จากสำนักงบประมาณก็เร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นางเอมปรีดิ์ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง เสนอรายงานการสอบสวนดังกล่าว พร้อมความเห็นประกอบว่าเห็นควรยุติเรื่อง ซึ่งจำเลยที่ ๓ เห็นชอบด้วย และเกษียนสั่งกำชับ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด นายพงษ์ศักดิ์ ซึ่งเป็นผู้ลงนามในหนังสือสั่งจ้างทั้งสองฉบับ เบิกความว่า การลงนามในหนังสือสั่งจ้างก่อนที่จะได้รับใบงวดจากสำนักงบประมาณเกิดจากเจ้าหน้าที่ทราบว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศใช้ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งโดยปกติเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ประกาศใช้ก็จะได้รับการอนุมัติงวดเงินในวันนั้น ซึ่งในกรณีนี้คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่ปรากฏว่า สำนักงบประมาณได้อนุมัติเงินงบประมาณประจำงวดให้ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แผ่นที่ ๒๖๔๔ เห็นว่า ที่มาของการดำเนินการดังกล่าวมิใช่เกิดจากการกระทำเพื่อแก้ไขความผิดพลาด ของจำเลยที่ ๓ เอง แต่การที่จำเลยที่ ๓ ต้องเสนอจำเลยที่ ๒ ลงนามในหนังสือไปยังเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีนั้น เกิดจากความจำเป็นต้องปฏิบัติไปตามที่คณะกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุ กรมบัญชีกลาง มีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๓ ทราบว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๗๒ และด้วยเหตุนี้ ย่อมเป็นเหตุผลให้จำเลยที่ ๒ จำเป็นต้องมีหนังสือไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย การกระทำ ของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในขั้นตอนนี้ จึงมิได้เป็นการกระทำโดยมิชอบ แต่อย่างใด ส่วนที่จำเลยที่ ๑

และที่ ๒ ร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ นั้น แม้การประชุมคณะรัฐมนตรี เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมืองในฐานะเจ้าพนักงานตามกฎหมาย แต่การอนุมัติให้แก่ การก่อหนี้ผูกพันก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวดที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นดุลพินิจและอำนาจของคณะรัฐมนตรีโดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ วรรคสี่ โดยบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดว่าคณะรัฐมนตรีจะต้องอนุมัติ ก่อนมีการก่อหนี้ผูกพัน แม้จำเลยที่ ๑ จะเป็นผู้สั่งการให้จัดทำโครงการ Roadshow และจำเลยที่ ๒ มีหน้าที่กำกับดูแลสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้เสนอเรื่องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี แต่ไม่ปรากฏว่าการใช้ดุลพินิจของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ผิดกฎหมายหรือระเบียบ ย่อมฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงขาดเจตนาพิเศษในการกระทำความผิด

จากเหตุผลที่วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น ข้อเท็จจริงทางไต่สวนรับฟังได้ว่า การที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นผู้รับจ้างจัดทำโครงการ Roadshow ๑๒ จังหวัด มิใช่เป็นผลมาจากการที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ร่วมกันกำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้า โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ และจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มิได้นำงบประมาณ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มาใช้จ่ายในโครงการ Roadshow โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและแก่ทางราชการ หรือโดยทุจริต อันเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายมีว่า จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ร่วมกันสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ในการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การสนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ นั้น จะต้องมีผู้อื่นเป็นตัวการในการกระทำผิด หากเป็นกรณีที่ไม่มีตัวการกระทำผิด ในความผิดดังกล่าว ผู้ช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในความผิดนั้นก็ย่อมไม่อาจมีความผิดในฐาน เป็นผู้สนับสนุนได้ เมื่อข้อเท็จจริงทางไต่สวนรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ

หน้า	dd
ราชกิจจา	านเบกษา

เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๓๗ เ

ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ ดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว กรณีจึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ เป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าวตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ แบ่งจังหวัดเพื่อจัดทำงานนำเสนอ (Presentation) เป็นขั้นตอนก่อนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง จึงไม่ถือว่าเป็นการตกลงร่วมกันเสนอราคา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ดังนั้น จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง

พิพากษายกฟ้อง

นายวรงค์พร จิระภาค

นายอาคม รุ่งแจ้ง

นายชัยเจริญ ดุษฎีพร

นายเทพ อิงคสิทธิ์

นายภพพิสิษฐ สุขะพิสิษฐ์

นายภทรศักดิ์ วรรณแสง

นายเธียรดนัย ธรรมดุษฎี